

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan
osavuosisikatsaus 2/2022

Sisällys

1	Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala.....	2
2	Talous- ja hallintopalvelut	6
3	Erikoissairaanhoido	8
4	Terveyspalvelut.....	9
5	Perhe- ja sosiaalipalvelut.....	12
6	Vanhus- ja vammaispalvelut	15

Liitteet:

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan tavoitteet 2022: toteuma 2/2022

Käyttösuunnitelman tunnusluvut: toteuma 2/2022

1 Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Menojen ja tulojen toteuma 31.7.2022, käyttö % ja ennuste

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI YHTEENSÄ SISÄLTÄEN PANDEMIAMENOT (1 000 euroa)	Kum. Toteuma 07/2022	Käyttö %	TP 2021	KS 2022	Ennuste 2022	Ennusteen ero käyttösuunni- telmaan
Tulot	18 164	39,1 %	117 724	46 503	64 193	17 690
Menot	-453 784	58,9 %	-789 047	-771 022	-828 102	-57 080
Toimintakate	-435 620	60,1 %	-672 257	-724 520	-763 910	-39 390

VALTION KORVAAMA LENTOKENTTÄTOIMINTA	Kum. Toteuma 07/2022	Käyttö %	TP 2021	KS 2022	Ennuste 2022	Ennusteen ero käyttösuunni- telmaan
Tulot	0		10 264	0	2 700	2 700
Menot	-2 641		-8 589	0	-2 700	-2 700
Toimintakate	-2 641		1 675	0	0	0

ROKOTUSTOIMINTA/TULOT	8		6 419	0	1 425	1 425
ROKOTUSTOIMINTA/MENOT	-2 519		-5 922	0	-4 400	-4 400

TARTUNNANJÄLJITYS/ TULOT	0	0	8 908	0	0	0
TARTUNNANJÄLJITYS/ MENOT	-835	0	-2 294	0	-1 100	-1 100

TESTAUSTOIMINTA/ TULOT	0		35 571	0	8 064	8 064
TESTAUSTOIMINTA/ MENOT	-8 463		-35 711	0	-15 500	-15 500

MUU PANDEMIA/ TULOT	0	0	4 099	0	4 037	4 037
MUU PANDEMIA/ MENOT	-2 331	0	-6 391	-63	-4 500	-4 437

SOSTER YHTEENSÄ ILMAN ERIKOISSAIRAANHOITOA ja 2021 ilman PANDEMIAMENOJA (1 000 euroa)	Kum. Toteuma 07/2022	Käyttö %	TP 2021	KS 2022	Ennuste 2022	Ennusteen ero käyttösuunni- telmaan
Tulot yhteensä	17 572	38,9 %	47 415	45 203	46 667	1 464
Myyntitulot	5 244	28,1 %	15 958	18 636	18 188	-449
Maksutulot	11 929	46,6 %	25 149	25 624	24 736	-888
Tuet	163	50,2 %	5 984	325	3 155	2 830
Muut tulot	236	38,2 %	324	618	588	-29
Menot yhteensä	-273 054	55,8 %	-468 919	-489 178	-518 120	-28 943
Palkat ja palkkiot	-72 212	55,7 %	-119 129	-129 594	-124 470	5 124
Muut henkilöstömenot	-18 903	54,5 %	-31 112	-34 665	-33 209	1 456
Asiakaspalvelujen ostot	-112 924	56,1 %	-200 414	-201 139	-226 726	-25 587
Muiden palvelujen ostot	-36 560	57,4 %	-62 880	-63 685	-73 531	-9 846
Materiaalin ostot	-8 601	53,9 %	-14 288	-15 945	-16 174	-229
Avustukset	-9 430	50,1 %	-17 227	-18 806	-18 451	355
Vuokrat	-14 239	56,7 %	-23 614	-25 100	-25 275	-175
Muut kulut	-185	76,0 %	-254	-244	-284	-40

Netto	-255 482		-421 504	-443 975	-471 454	-27 479
-------	----------	--	----------	----------	----------	---------

Sosiaali- ja terveydenhuollon menojen ennakoidaan toteutuvan 28,9 milj. euroa käyttösuunnitelmaa korkeampina. Ylityshka muodostuu pääosin vanhusten tehostetun palveluasumisen ostoista (10,0 milj. euroa), Kaunialan palvelujen ostoista (5,0 milj. euroa) sekä perhe- ja sosiaalipalvelujen asiakaspalveluiden ostoista (7,3 milj. euroa). Pandemiamentojen arvioidaan olevan tänä vuonna 28,2 milj. euroa. Lausuttavana olevan korona-asetusluonnoksen mukaisesti saadaan korvauksena valtiolta yhteensä 16,2 milj. euroa. Toimiala on jatkanut ja laajentanut Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman toimenpiteitä.

Talousarvion toteutuminen 2022

Sosiaali- ja terveydenhuollon tulojen ilman erikoissairaanhoidtoa ennakoidaan toteutuvan 17,7 milj. euroa ja menojen 57,1 milj. euroa käyttösuunnitelmaa korkeampina.

Ylityshasta n. 28,2 milj. euroa muodostuu covid-19 epidemian aiheuttamista lisämenoista, joka sisältää lentokentällä järjestetyn toiminnan menot. Poikkeusolotilanteen merkittävin lisämeno on testaustoiminnan menot.

Valtioneuvoston luonnoksessa asetukseksi covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022 ei ole huomioitu kaikkia epidemiasta aiheutuneita lisäkustannuksia, mm. tartunnanjäljitystä ei korvata lainkaan ja testaustoiminta korvattaisiin vain kesäkuun 2022 loppuun. Vantaan kaupunki on 5.9.2022 antanut lausunnon asetusluonnoksesta vaatien menojen täysimääräistä korvaamista. Sosiaali- ja terveystoimen toteumaennusteissa on huomioitu valtion korvaus asetusluonnoksen mukaisena (13,5 milj. euroa). Lisäksi tuloennuste sisältää Vantaan lentokentällä tammi-kesäkuussa 2022 järjestetyn pandemiavastaanottotoiminnan palveluista syntyneiden, yhteensä n. 2,7 milj. euron menoja vastaavan korvauksen valtiolta.

Toimialan oman toiminnan normaalitilanteen menomäärärahan merkittävimmät ylityshat muodostuvat vanhusten ja vammaisten kotona-asumisen tuen menoista (4,9 milj. euroa), lasten sijaishuollon palvelutarpeesta (yhteensä 6,7 milj. euroa), vammaisten erityisasumisen ostoista (6,0 milj. euroa) sekä Kaunialan sairaalan ostopalvelujen käytöstä (1,8 milj. euroa)

Tuloja arvioidaan kertyvän noin 0,7 milj. euroa käyttösuunnitelmaa vähemmän eli noin 41,3 milj. euroa, mikä sisältää sekä lentokenttätöiminnasta saatavan korvauksen että Tulevaisuuden sote-keskus ja rakennusuudistushankkeisiin saatavan rahoituksen.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala on toteuttanut palvelutehtävänsä haastavassa toimintaympäristössä. Henkilöstöpula on vaikeutunut entisestään, koronaepidemia on edelleen jatkunut ja Ukrainan sodan seuraukset heijastuvat yhteiskunnan eri tasoille. Kuluneen kevään mittaan kiristynyt työmarkkinatilanne ei ole laennut, mikä osaltaan lisää epävarmuutta ja rauhattomuutta henkilöstön keskuudessa. Vantaan väestö ja ikääntyneiden määrä jatkoi kasvuaan, ja hoidon ja palvelun tarpeet lisääntyivät ennustetusti. Toimiala on uudistanut toimintaansa vastatakseen kasvaneeseen palvelujen kysyntään, mutta jonot useisiin palveluihin ovat pysyneet liian pitkinä. Asukkaiden palvelut on kuitenkin pystytty tuottamaan turvallisella tasolla.

Pitkittyneet koronaepidemian vaikutukset näkyvät hoito- ja palveluvelkana, ja on kuormittanut henkilöstöä jo muutaman vuoden ajan. Erityisesti vanhus- ja vammaispalveluissa jouduttiin alkuvuoden aikana supistamaan palvelutoimintaa, ja esim. toiminnan supistamisesta seuranneita päivätoiminnan jonoja on purettu kevään ja kesän aikana. Vaikka sairaalahoidtoa vaativa tautitilanne helpotti kesää kohden, on Vantaan sairaalan osastoilla joka viikko koronan vuoksi hoitoa tarvitsevia. Rokotustoiminta on jatkunut kansallisten suositusten mukaisesti. Lentokentällä tapahtuva rajojen terveysturvallisuustoiminta päättyi lainsäädännön mukaisesti 30.6.2022.

Koronan toipumissuunnitelman sekä valtuuston talousarviokäsittelyn yhteydessä myöntämät hoito- ja palveluvelan kattamiseen kohdennetut lisävakanssit on perustettu ja rekrytoinnit ovat edenneet pääasiassa hyvin.

Lääkärien vastaanotolle pääsyä kiireettömässä asiassa on joutunut edelleen odottamaan liian kauan; odotusaikojen kolmannen vapaan ajan mediaani (T3) oli kesäkuussa 78 vrk. Kiireettömään hoitoon pääsy on kuitenkin parantunut vuoden aikana kehittämistyön myötä: heinäkuussa 74 % asiakkaista pääsi hoitoon 14 vrk sisällä. Hoidon painopiste on kevyemmissä kontaktimuodoissa. Hoidontarpeen arvioinnissa hoidetaan ensikontaktissa 51 % asiakkaista, ja kaikkiin Maisa-asiakasportaalin ensikontakteihin vastattiin kahdessa päivässä. Puhelinpalvelun odotusaika on ollut keskimäärin 11 minuuttia, takaisinsoittojen reilut 2,5 h. Neuvolan sekä koulu- ja

opiskeluterveydenhuollon terveystarkastukset ovat toteutuneet suunnitellusti; leikki-ikäisten kiireettömien lääkärintarkastusten jonotilannetta on saatu kesän aikana parannettua.

Vantaan erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa lähes kokonaisuudessaan HUS-kuntayhtymä. Elektiivisten lähet-
teiden määrä (123 481 kpl) lisääntyi alkuvuonna edellisvuoteen verrattuna 10 %. Kesäkuun lopussa vantaalaisia
potilaita oli vuodeosasto- ja poliklinikkajonoissa yhteensä 4305; heistä 25 % oli jonottanut yli hoitotakuuajan.
Jonottajien määrä on keväästä vähentynyt, mutta jonotusaika on kasvanut. Eniten kuuden kuukauden hoitota-
kuun ylittäneitä jonottajia on silmätautien erikoisalalle. Lasten psykiatrian hoitotakuujonossa ei kesäkuun lo-
pussa ollut yli 90 vrk odottaneita ja nuorten psykiatrian hoitotakuujonossa oli kaksi yli 90 vrk odottanutta van-
taalaista. Lääkärikonsultaatiotoiminta on jatkunut perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä aikai-
semman suunnitelman mukaisesti.

Suun terveydenhuollon liikelaitos jatkaa toimia palveluvelan purkamiseksi, ja palvelusopimukseen tehtiin lisäys
hoitotakuussa pysymiseksi.

HUSin omistus siirtyy Uudenmaan neljälle hyvinvointialueelle ja Helsingin kaupungille vuoden 2023 alusta. HUS-
kuntayhtymän korvaava HUS-yhtymä perustettiin kaikkien Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupun-
ginvaltuuston hyväksyttyä HUS-perussopimuksen kokouksissaan huhtikuussa 2022. HYKS-järjestämissuunnitel-
man tilalle on valmisteltu järjestämissopimusta alueellisena yhteistyönä, ja se hyväksytään hyvinvointialueiden
toimielimissä ennen vuoden loppua.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa asukkaiden palvelutarpeet ja asiakasmäärän kasvu on jatkunut vuoden 2022 ai-
kana, taustalla mm. nuorten mielenterveyshaasteiden kasvu, varhaisen tuen palvelujen ruuhkautuminen sekä
erityisesti päihde- ja mielenterveyspalvelujen palveluvelka. Palveluihin pääsyn nopeuttamiseksi on kehitetty
asiakastyötä nopeuttavia prosesseja, esimerkkinä palveluaikojen laajentaminen ja ryhmämuotoisten toiminnan
lisääminen. Ostopalveluilla on täydennetty omaa palvelutuotantoa.

Sekä sosiaalihuoltolain mukaisen perhesosiaalityön että lastensuojelun asiakasmäärät ovat kasvaneet keväästä
2021 lähtien. Lastensuojelun asiakkuuksien määrän kasvu on kuitenkin taittunut ja asettunut koronaepidemiaa
edeltänyttä aikaa korkeammalle tasolle. Lastensuojelun avohuollon asiakkaiden osuus Vantaan 0–17-vuotiaista
oli heinäkuun lopulla 2,7 % tavoitteen ollessa enintään 2,6 %. Lastensuojeluilmoituksia on tehty ensimmäisellä
vuosipuolikkaalla 4,6 % edellisvuoden vastaavaa aikaa enemmän. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä
ei ole kasvanut; sijoituksia on pyritty vähentämään kotiin vietäviä palveluja kehittämällä.

Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja tarjoavan Nuortenkeskus Nupin Länsi-Vantaan uusi toimi-
piste avattiin Myyrmäen Virtataloon toukokuussa. Osana hoito- ja palveluvelan kattamista myönnetty lisäva-
kanssit on saatu täytettyä, ja toiminnan laajentamiseen liittyvät vakanssit saadaan kokonaisuudessaan täytettyä
alkusyksystä. Palveluun pääsyn odotusaika ei vielä ole laskenut toivotusti.

Vantaan 75 vuotta täyttäneistä asui omassa kodissa kotihoidon turvin tai ilman palvelutarvetta heinäkuun lo-
pussa tavoitteen mukaisesti 93,4 % ikäluokasta. Vanhus- ja vammaispalveluissa on panostettu kotiin vietävien
ja liikkuvien palvelujen kehittämiseen, ja mm. kotisairaala ja Liikkuva Sairaala LiiSa ovat osaltaan tukeneet asia-
kaslähtöistä toimintamallia. Myös kotihoidon kuntoutusosaamista on vahvistettu. Kotihoidon etäpalvelun pilo-
tointi käynnistettiin kesällä. Omaishoidon tuen myöntämisen perusteet on päivitetty, ja kolmannen hoitoryhmän
palkkio on otettu käyttöön 1.5.2022 alkaen.

Vanhuspalveluissa on vaikean henkilöstötilanteen vuoksi jouduttu supistamaan vuodeosaston hoitopaikkoja poti-
las- ja työturvallisuuden turvaamiseksi. Henkilöstövajeen vuoksi myös hoiva-asumisen paikkoja on ollut täyttä-
mättä sekä omassa että ostopalveluissa. Elokuun lopussa vanhusten tehostettuun palveluasumiseen oli jonossa
115 vantaalaista. Henkilöstön riittämättömyys on ruuhkauttanut koko hoitoketjua erikoissairaanhoidosta asu-
mispalveluihin. Toimenpiteitä jonojen purkamiseksi on toteutettu yhteistyössä sisäisten ja ulkoisten toimijoiden
kanssa.

Resurssikeskus on pystynyt täyttämään 78 % tammi-heinäkuun vanhus- ja vammaispalvelujen äkillisistä työvu-
ropuutoksista.

Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys on kriittistä toimialan palveluvelvoitteiden täyttämisessä. Henkilöstöpula on
laajentunut lähes kaikkiin sote-toimialan ammattiryhmiin. Henkilöstövuokrauksella on pyritty paikkaamaan hen-
kilöstövajetta, mutta myös vuokrahenkilöstön saatavuus alueella on ollut vaikea. Kehittämistoimia henkilöstön
pito- ja vetovoiman parantamiseksi jatketaan. Perehdytystä ja palkitsemista on kehitetty. Toimialalla on jatkettu
tiivistä oppilaitosyhteistyötä, ja käyttöön otetun CLES-opiskelijapalautekyselyn avulla voidaan kartoittaa

harjoittelujaksoa suorittavien opiskelijoiden kokemuksia ja tyytyväisyyttä harjoittelujaksoja koskien. Tiedolla johtamisen tuella pyritään tasoittamaan työtaakkaa kohdentamalla henkilöstöresurssia tarkoituksenmukaisesti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala on jatkanut myönteisen erityiskohtelun (MEK) toimintaohjelman toimenpiteitä. Etsivän vanhustyön MEK-projektia on jatkettu panostaen erityisesti prosessin sujuvoittamiseen, verkostotyön vahvistamiseen sekä yksilöohjaukseen. Suun terveydenhuolto on integroitunut projektin aikana vahvasti avoimiin kohtaamispaikkoihin ja muihin matalan kynnyksen toimintoihin. Ehkäisevän terveydenhuollon Monikuhanke monikulttuuristen perheiden tukemiseksi on jatkunut. Lapsiperheiden kotipalveluna tarjotaan kaikille vauvaperheille kolme maksutonta kotikäyntiä, toiminta laajentui kevään aikana kahdesta alueesta neljälle alueelle. Avoimissa kohtaamispaikoissa järjestetään iltapäivätoimintaa monialaisena yhteistyönä.

Valmistautumista palvelujen järjestämisvastuun siirtymiseen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alussa on jatkettu systemaattisesti. Toimiala valmistelee turvallista siirtymää yhteistyössä hyvinvointialueen valmisteluorganisaation kanssa. Ns. fuusiotyöryhmät ovat käynnissä Vantaan ja Keravan sote-toimintojen yhteen liittämiseksi ja uuden organisaation perustamiseksi. Henkilöstön ja sopimusten siirtymisen valmistelu kunnilta hyvinvointialueelle on edennyt suunnitellusti.

Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelmaan kuuluvassa Vantaa-Kerava-sote: Aasukkaan asialla -hankkeessa on jatkettu palvelujen kehittämistä asiakastarpeisiin vastaamiseksi ja strategisten hyvinvointitavoitteiden saavuttamiseksi Vantaan ja Keravan yhteistyönä. Vuoden 2022 loppuun jatkuvassa TEOT-hankkeessa kehitetään työkyvyn tuen palveluja ja työmenetelmiä em. kaupunkien sosiaali-, terveys- ja työllisyyspalveluiden yhteistyönä. Suomen kestävä kasvun ohjelman mukaista hankerahoitusta saava VaKeHyva - Hyvät palvelut -hanke on lähtenyt käyntiin hyvin. Hanke muodostuu kolmesta kehittämisen kärjestä: HyväTerveyskeskus, HyväPerhekeskus ja HyväHyte. Lisäksi hankkeessa kehitetään digitaalisia palveluja ja ratkaisuja sekä haavoittuvien ryhmien tarpeisiin kuin koko väestöä palvelemaan.

Talous- ja hallintopalvelut

Menojen ja tulojen toteuma 31.7.2022, käyttö % ja ennuste

TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT (1 000 euroa)	Kum. Toteuma 07/2022	Käyttö %	TP 2021	KS 2022	Ennuste 2022	Ennusteen ero käyttösuunni- telmaan
Tulot yhteensä	73	24,3 %	3 726	300	3 000	2 700
Myyntitulot	65	141,7 %	138	46	46	0
Maksutulot		0,0 %				0
Tuet		0,0 %	3 575		2 700	2 700
Muut tulot	8	3,0 %	14	254	254	0
Menot yhteensä	-15 905	58,5 %	-28 458	-27 181	-29 881	-2 700
Palkat ja palkkiot	-2 982	97,3 %	-5 080	-3 066	-4 566	-1 500
Muut henkilöstömenot	-697	91,2 %	-1 219	-764	-1 164	-400
Asiakaspalvelujen ostot	-10 792	58,3 %	-18 230	-18 498	-19 498	-1 000
Muiden palvelujen ostot	-717	21,9 %	-2 452	-3 281	-3 081	200
Materiaalin ostot	-200	134,9 %	-113	-148	-248	-100
Avustukset		0,0 %	-625	-625	-525	100
Vuokrat	-515	64,4 %	-737	-799	-799	0
Muut kulut	-2	0,0 %	-2			0
Netto	-15 832		-24 732	-26 882	-26 882	0

Talousarvion toteutuminen 2022

Talous- ja hallintopalvelujen menomäärärahan arvioidaan ylittyvän 2,7 milj. euroa ja tulomäärärahan ylittävän 2,7 milj. euroa. Ylitykset muodostuvat Tulevaisuuden sote-keskus-hankkeen valtion rahoituksella toteutettavasta hanketyöstä. Suun terveydenhuollon palvelusopimusta on korotettu 1 milj. eurolla, joka katetaan muiden palvelujen ostoista.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Kehittämisyksikkö on osallistunut toimialatasoisen kehittämisen rinnalla myös kaupunkitasoiseen strategiatyöhön sekä ohjelmien ja yhteisten kehittämistavoitteiden edistämiseen. Näistä keskeisimpiä ovat olleet myönteisen erityiskohtelun hankkeet, Lapsiystävällinen kunta -toiminta sekä hyte-, osallisuus- ja ympäristötyöryhmät. Alkuvuodesta järjestettiin sukupuolitietoiseen budjetointiin liittyvä koulutus- ja työpaja. Ympäristötyön osalta konkreettisia toimenpiteitä on koottu osaksi toimialan resurssi- ja tiedon karttaa. Kehittämisyksiköstä on koordinoitu toimialan osavuositarkastusten laatintaa, tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vastaaminen ja kevään osalta riskienhallintasuunnitelman päivitys.

Potilas- ja asiakasturvallisuuden edistämiseksi on päivitetty lääkehoidon koulutusmateriaalia ja laadittu opiskelijoiden lääkelupamalli. Lisäksi kuluvan vuoden aikana on otettu käyttöön pääkaupunkitasoinen lääkehoitomalli (nimikesuojattuja terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskien). Toimitala- ja palveluverkkoasioissa kehittämisyksiköstä on osallistuttu uusien toimitalahankkeiden hanke- ja päätösvalmisteluun sekä Vantaan palveluverkko-suunnitelman laatimiseen. Toimialatasoisen koronatyön osalta kehittämisyksikkö on osallistunut tilastointi- ja raportointitehtäviin sekä siirtyvälle henkilöstölle suunnatun perehdytysmateriaalin laatimiseen.

Toimialalla toteutettiin alkuvuodesta laaja asiakastytytyväisyyskysely, jonka tulokset toimitettiin lautakunnalle tiedoksi toukokuussa. Tämänvuotisten tulosten lisäksi keväällä koottiin useamman vuoden aikasarjatarkastelu, joka on käsitelty toimialan johtoryhmässä ja viedään tiedoksi lautakunnalle syyskuussa 2022. Poikkeusoloista huolimatta asiakastytytyväisyys on kyselytutkimusten mukaan pysynyt kokonaisuudessaan hyvällä tai jopa

kiitettävällä tasolla. Asiakastyytyväisyyskyselyn rinnalla toimialalla otettiin tänä vuonna ensimmäistä kertaa käyttöön CLES-opiskelijapalautekysely. Tämän avulla kartoitetaan harjoittelujaksoa suorittavien opiskelijoiden kokemuksia ja tyytyväisyyttä harjoittelujaksoja koskien. Tutkimus- ja tietolupiin sekä pääkaupunkiseudun AMK-yhteistyöhön liittyvää kehitystyötä on jatkettu yhdessä palvelualueiden ja lakimiestiimiin kuuluvien asiantuntijoiden kanssa. Tutkimus- ja tietolupien lainsäädäntömuutosten on todettu lisänsä valmistelutyötä viime vuoteen nähden.

Digitaalisten palvelujen yksikkö on työstänyt aktiivisesti vanhojen järjestelmien alasajoa. GFS:n käyttö päättyi huhtikuun lopussa. Vatj:n käyttö päättyi kesäkuun lopussa. Tietojen siirtoon liittyvät testaukset ovat vielä kesken. Vanhojen järjestelmien alasajoon ja vanhojen tietojen arkistointiin liittyvää ohjeistusta on jaettu palvelualueille.

HUS Asvian HR-palvelujen käyttöönotto on aiheuttanut haasteita käyttäjätunnuksissa, joita Digitaaliset palvelut -yksikkö on ratkonut tiiviisti yhdessä tietohallinnon kanssa. Yhteistyötä on tiivistetty hyvinvointialueen ICT-valmisteluhankkeen ja Keravan järjestelmä- ja kehittämissyksikön kanssa; yhteistyössä suunnitellaan myös tulevan hyvinvointialueen tietohallintoa.

Asiantuntijapalvelut -yksikkö on tukenut palvelualueita koronapandemiaan, Ukrainan tilanteeseen, tuleviin lakimuutoksiin ja hyvinvointialueen käynnistämisen liittyvissä tehtävissä sekä osallistumalla mm. HUS-järjestämispimuksen valmisteluun sekä erinäisiin työryhmiin. Yksikkö on myös järjestänyt koulutusta ja tukenut palvelualueita tehostetusti tietosuojaan liittyvien vaikutustenarviointien toteuttamisessa.

Talouksyksikkö on ottanut käyttöön kaupungin uuden talousraportoinnin työvälineen ja perehdyttänyt palvelualueiden johtoa sekä henkilökuntaa raportointityötoimintojen käyttöön. Yksikkö on myös valmistellut tulevan hyvinvointialueen kustannuspaikkahierarkiaa sekä tulevan talousarvion kehystä.

Talous- ja hallintopalvelujen kaikki palveluyksiköt ovat osallistuneet alkuvuoden aikana enenevässä määrin hyvinvointialueen valmistelutehtäviin. Yhteisvalmistelua on tehty niin talouden ja hallinnon järjestelmien kuin mm. hyte- ja osallisuusohjausrakenteen, asiakas- ja potilasturvallisuuden, toimitila-asoiden ja HUS-järjestämispimuksen valmistelujen osalta.

Talous- ja hallintopalvelujen kokonaisuuteen kuuluu useita kansallista rahoitusta saavia yhteistyöhankkeita koordinoiva hanketoimisto. Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman mukaista Vantaa-Kerava-sote - Asumaan asialla - hankkeen toimeenpanoa on jatkettu ja kehittämistoimet on integroitu osaksi sote-palvelujen kokonaiskehittämistä. Hanke sai joulukuussa 2021 lisärahoitusta 5,48 miljoonaa vuosille 2022 ja 2023. Alkuvuoden aikana hankkeen kärjet ovat tarkentaneet vuoden 2022 toimenpidesuunnitelmat lisäbudjetin mukaisesti ja edistäneet suunniteltuja kehittämistoimenpiteitä. Hanke on kytketty tiiviisti Vantaa-Kerava hyvinvointialueen fuusiotyöhön. Kehittämistyö tukee hyvinvointialueen perustamista ja asiakaslähtöisten palveluiden kehittämistä.

Vuoden 2022 loppuun jatkuvaa Tunnista, Ennaltaehkäise, Ohjaa ja Tue moniammatillisesti osatyökykyisiä (TEOT) -hanketta on toimeenpantu hankesuunnitelman mukaisesti. Hankkeessa kehitetään työkyvyn tuen palveluita ja työmenetelmiä yhdessä Vantaan ja Keravan kaupunkien sosiaali-, terveys- ja työllisyyspalveluiden kanssa.

Uutena hankkeena on käynnistynyt Suomen kestävä kasvun ohjelman mukainen hanke: VaKeHyva - Hyvät palvelut -hanke. Hankkeelle on myönnetty 26.4.2022 saadun ministeriön päätöksen mukaan 1,49 miljoonaa vuodelle 2022. Hankkeen pää tavoitteena on edistää hoitotakun toteutumista nopeuttamalla hoitoon pääsyä, purkamalla koronavirustilanteen aiheuttamaa palveluvelkaa ja edistämällä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteuttamista. Lisäksi kehitetään digitaalisia palveluita ja ratkaisuja sekä haavoittuvien ryhmien tarpeisiin kuin myös koko väestöä palvelemaan. Hanketta hallinnoidaan hanketoimiston kautta. Talous- ja hallintopalveluista hankkeen toteutukseen osallistuvat etenkin kehittämissyksikkö ja digitaalisten palvelujen yksikkö.

3 Erikoissairaanhoido

Menojen ja tulojen toteuma 31.7.2022, käyttö % ja ennuste

ERIKOISSAIRAANHOITO (1 000 euroa)	Kum. Toteuma 07/2022	Käyttö %	TP 2021	KS 2022	Ennuste 2022	Ennusteen ero käyttö- suunnitelmaan
Tulot	584	44,9 %	5 048	1 300	1 300	0
Erikoissairaanhoido/ menot	-163 942	58,2 %	-261 222	-281 782	-281 782	0
Palkat ja palkkiot	0	0,0 %	0	0	0	0
Muut henkilöstömenot	-1 979	49,5 %	-4 083	-4 000	-4 000	0
Asiakaspalvelujen ostot	-157 967	58,3 %	-250 795	-270 905	-270 905	0
Muiden palvelujen ostot	-3 995	58,1 %	-6 344	-6 877	-6 877	0
Materiaalin ostot	0	0,0 %	0	0	0	0
Avustukset	0	0,0 %	0	0	0	0
Vuokrat	0	0,0 %	0	0	0	0
Muut kulut	0	0,0 %	0	0	0	0
Netto	-163 358		-256 174	-280 482	-280 482	0

Talousarvion toteutumisen keskeiset onnistumiset ja haasteet

Erikoissairaanhoidon meno- ja tulomäärärahojen arvioidaan toteutuvan käyttösunnitelman mukaisesti.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Elektiivisten läheteiden määrä (23 481 kpl) on lisääntynyt vuoteen 2021 verrattuna 10 %. Kesäkuun lopussa Vantaan potilaita oli vuodeosasto- ja poliklinikkajonoissa yhteensä 4305, joista 25 % oli jonottanut yli hoitotakuuajan. Keväästä jonottajien määrä on pudonnut, mutta jonotusaika on kasvanut. Eniten hoitotakuun ylittäneitä jonottajia on silmätautien erikoisalalle. Kesäkuun 2022 lopussa lasten psykiatrian hoitotakuujonossa ei ollut yli 90 vrk odottaneita vantaalaisia, nuorten psykiatrian hoitotakuujonossa heitä oli 2.

Erikoissairaanhoidon päivystyskäyntien määrä kasvoi 3 % vuoteen 2021 verrattuna. DRG-tuotteiden lukumäärä väheni 16 % vuoteen 2021 verrattuna.

Lääkärikonsultaatiotoiminta on jatkunut perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä aikaisemman suunnitelman mukaisesti.

4 Terveyspalvelut

Menojen ja tulojen toteuma 31.7.2022, käyttö % ja ennuste

Terveyspalvelut ilman pandemiamentojä (1 000 euroa)	Kum. Toteuma 07/2022	Käyttö %	TP 2021	KS 2022	Ennuste 2022	Ennusteen ero käyttösuunnitelmaan
Tulot yhteensä	2 075	40,5 %	3 617	5 119	3 823	-1 296
Myyntitulot	676	35,7 %	1 397	1 892	1 443	-449
Maksutulot	1 373	44,3 %	2 049	3 099	2 211	-888
Tuet	8	0,0 %	78	0	70	70
Muut tulot	19	15,1 %	93	128	99	-29
Menot yhteensä	-53 122	56,3 %	-89 797	-94 321	-96 931	-2 610
Palkat ja palkkiot	-19 744	55,1 %	-32 150	-35 864	-34 714	1 150
Muut henkilöstömenot	-4 813	53,9 %	-7 825	-8 926	-8 696	230
Asiakaspalvelujen ostot	-8 470	53,3 %	-15 209	-15 879	-16 845	-966
Muiden palvelujen ostot	-9 308	63,2 %	-16 720	-14 738	-17 418	-2 680
Materiaalin ostot	-6 261	56,3 %	-10 014	-11 123	-11 252	-129
Avustukset	0	-	-49	0	0	0
Vuokrat	-4 448	57,9 %	-7 732	-7 685	-7 860	-175
Muut kulut	-79	74,8 %	-98	-106	-146	-40

Netto	-51 047		-86 180	-89 202	-93 108	-3 906
-------	---------	--	---------	---------	---------	--------

ROKOTUSTOIMINTA/ TULOT	8		6 419	0	1 425	1 425
ROKOTUSTOIMINTA/ MENOT	-2 519		-5 922	0	-4 400	-4 400

TARTUNNANJÄLJITYS/ TULOT	0		8 908	0	0	0
TARTUNNANJÄLJITYS/ MENOT	-835		-2 294	0	-1 100	-1 100

TESTAUSTOIMINTA/ TULOT	0		35 571	0	8 064	8 064
TESTAUSTOIMINTA/ MENOT	-8 463		-35 711	0	-15 500	-15 500

MUU PANDEMIA/ TULOT	0		4 099	0	4 037	4 037
MUU PANDEMIA/ MENOT	-2 331		-6 391	-63	-4 500	-4 437

VALTION KORVAAMA LENTOKENTTÄTOIMINTA						
Tulot	0		10 264	0	2 700	2 700
Menot	-2 641		-8 589	0	-2 700	-2 700
Toimintakate	-2 641		1 675		0	0

Terveyspalvelut kaikki yhteensä (1 000 euroa)	Kum. Toteuma 7/2022	Käyttö %	TP 2021	KS 2022	Ennuste 2022 2. ovk	Ennusteen ero käyttö-suunnitelmaan
Tulot	2 084		68 878	5 119	20 049	14 930
Menot	-69 910		-148 703	-94 384	-125 131	-30 747
Toimintakate	-67 827		-79 825	-89 265	-105 082	-15 817

Talousarvion toteutuminen 2022

Terveyspalveluiden menoennuste (ilman pandemiakustannuksia) ylittää 2,6 milj. eurolla käyttösuunnitelman määrärahan. 1,16 milj. euron ylitysuhka syntyy henkilöstön saatavuusongelmien vuoksi lakisääteisten palveluiden turvaamiseen ja hoitovelan purkamiseen tarvittavasta vuokratyövoimasta sekä palveluiden ostosta. Apuvälinpalveluissa on 0,24 milj. euron ylitysuhka, mikä johtuu kysynnän ja hoidon vaativuuden kasvusta. Päihde- ja mielenterveyspalveluissa ostopalvelujen ylitysuhka on 0,2 milj. euroa, mikä syntyy palveluntarpeen sekä ostopalveluiden kustannusten kasvusta päihdekorvaus- ja vieroitushoidossa sekä perhehoidossa.

Toimialan pandemiamentojen ja -korvausten seuranta on keskitetty terveyspalvelujen palvelualueelle. Terveyspalvelujen menomäärärahan arvioidaan ylittävän 30,7 milj. euroa ja tulomäärärahan 14,9 milj. euroa. Menoylityksestä pandemiamentojen osuus on 28,1 milj. euroa. Tulomäärärahan toteutumisennusteessa on valtion koronakorvaukset arvioitu, tällä hetkellä voimassa olevan asetuksen mukaisesti, olevan 16,2 milj. euroa.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Terveysasemapalveluissa oli ajalla 1.1.-30.6.2022 ajanvarauksellisia käyntejä ja korvaavia kontakteja vähemmän ja sähköisiä yhteydenottoja saman verran (noin 60 000) kuin vuonna 2021. Hoidon painopiste on kevyemmissä kontaktimuodoissa; hoidontarpeen arvioinnissa hoidetaan ensikontaktissa 51 % asiakkaista. Päiväpoliklinikkoiden walk-in-asiointi on lisääntynyt Covid-19-epidemiatilanteen muututtua. Puheluihin vastattiin keskimäärin 11 minuutissa, takaisinsoittoihin 158 minuutissa. Lääkärien kiireettömän vastaanoton odotusaikojen T3 (3. vapaa aika) mediaani oli 78 vrk; luvuissa oli vaihtelua terveysasemittain. Kiireettömään hoitoon pääsy on parantunut vuoden aikana kehittämistyön myötä: 74 % asiakkaista pääsi hoitoon 14 vrk sisällä heinäkuussa 2022. Työtömien terveystarkastuksien määrä on toteutunut tavoitteen mukaisesti ollen 34.

Neuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveystarkastuksiin pääsy toteutui lakisääteisesti. Kiireettömien leikki-ikäisten lääkärintarkastuksissa on ollut viivettä, mutta jonoutunut tilanne on saatu helpottamaan kesän 2022 aikana. Lasten, nuorten ja perheiden mielenterveyttä on edelleen tuettu eri keinoin: Voimaperheet -pilotti 4-vuotiaille, kouluterveydenhuollon psykiatrisen sairaanhoitajan tehtävä sekä matalankynnyksen IPC interventiotointa.

Kuntoutuspalveluiden kysynnässä ja saatavuudessa on ollut vaihtelua: fysioterapian suoravastaanotot toteutui-
vat alle viikossa, puheterapian palveluun pääsyssä on ollut viivettä, ja apuvälinepalvelutarve on lisääntynyt merkittävästi suhteessa resurssiin. Apuvälinepalveluiden tarpeen kasvuun on vaikuttanut osaltaan vaativaa hoitoa tarvitsevien asiakkaiden määrän lisääntyminen. Etävastaanotto- ja puhelinpalvelutoimintaa on kehitetty. Kaksi lasten toimintaterapeuttia osallistui Nepsy-lasten jalkautuvien palvelujen pilottiin.

Päihde- ja mielenterveyspalvelujen saatavuus on parantunut ja ryhmäkäyntien määrä yli kaksinkertaistui (+147 %, 1136 käyntiä enemmän) viime vuoteen verrattuna. Kokemusasiantuntijat osallistuvat ryhmäohjaamiseen. Tarve nuorten aikuisten päihdepalveluille, laitosisvieroitushoidolle sekä vauvaperheiden perhehoidolle kasvoi.

Henkilöstötilanne oli kokonaisuudessaan melko hyvä. Ostopalvelua ja vuokratyövoimaa on käytetty tukemaan omaa toimintaa ja henkilöstön jaksamista. Henkilöstön saatavuudessa on kuitenkin ollut haasteita sekä omassa toiminnassa että ostopalveluissa. Henkilöstön saatavuus, lakko ja koronaan liittyvät tehtäväsiirrot ovat vaikuttaneet suoritteiden määrään. Henkilöstön pito- ja vetovoimaa on kehitetty eri keinoin: tiedolla johtaminen, jatkuva kehittäminen ja palkitseminen.

Palvelualueen keskeisimpien uudistusten ja muutosten eteneminen

Mielenterveyshäiriöiden hoitojen saatavuutta ja vaikuttavuutta parannetaan Terapiat etulinjaan -hankkeella: menetelmiä otetaan käyttöön asteittain vuoden 2022 aikana ja terapianavigaattori 5.9.2022, koulutukset on käynnistetty HUS:n tuella, terveysasemille on luotu omahoito-ohjauksen pilottisuunnitelma ja terapiakoordinaattoreiden rekrytointi on aloitettu.

Hyvä vastaanotto -valmennukset ovat käynnistyneet mukana olevilla terveysasemilla.

Ensimmäiset rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden saaneet hoitajat ovat aloittaneet vastaanotot Hakunilan, Koiraväylän ja Tikkurilan terveysasemilla.

Terveyspalveluissa on kehitetty chat-toimintaa: palvelu on otettu terveysasemilla käyttöön kuulovammaisille ke-
vään aikana sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa asiakkaille heinäkuussa 2022

Tärkeimmät koronan hoitoon liittyvät toimet ja vaikutukset

Covid-19-pandemian vaikutukset näkyvät palveluvelkana ja henkilöstön pitkittyneenä kuormittumisena. Rokotustoiminta on jatkunut kansallisten suositusten mukaisesti. Erillisten infektiövastaanottojen toiminta on päätty-
nyt ja tartunnan jäljityksen tehtävät ovat vähentyneet merkittävästi. Lentokentällä tapahtuva rajojen terveystur-
vallisuustoiminta päättyi lainsäädännön mukaisesti 30.6.2022.

Palvelualueen valmistautuminen hyvinvointialueuudistukseen

Terveyspalveluissa on jatkettu hyvinvointialueuudistukseen valmistautumista osallistumalla hanke- ja fuusiotyöhön.

Ukrainan vaikutus palvelualueen toimintaan

Neuvolapalvelujen piirissä on vähäinen määrä ukrainalaisia. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa hoidetaan Vantaan kouluissa opiskelevia oppilaita: tällä hetkellä Vantaalla on 210 kouluikäistä ukrainalaista, joista 144 on valmistavilla luokilla. Terveysasemilla on hoidettu yksittäisiä kiireellistä apua tarvitsevia ukrainalaisia. Kuntoutuspalvelujen apuvälineitä on luovutettu apua tarvitseville viikoittain.

5 Perhe- ja sosiaalipalvelut

Menojen ja tulojen toteuma 31.7.2022, käyttö % ja ennuste

Perhe- ja sosiaalipalvelut (1 000 euroa)	Kum. Toteuma 7/2022	Käyttö %	TP 2021	KS 2022	Ennuste 2022	Ennusteen ero käyttösuunni- telmaan
Tulot yhteensä	4 505	32,3 %	12 929	13 939	13 999	60
Myyntitulot	3 204	29,5 %	9 801	10 847	10 847	0
Maksutulot	1 153	39,3 %	2 474	2 934	2 934	0
Tuet	135	89,7 %	644	150	210	60
Muut tulot	13	156,3 %	10	9	9	0
Menot yhteensä	-75 695	56,6 %	-130 290	-133 633	-139 438	-5 805
Palkat ja palkkiot	-19 959	57,5 %	-32 785	-34 686	-33 186	1 500
Muut henkilöstömenot	-5 615	56,3 %	-9 203	-9 969	-9 469	500
Asiakaspalvelujen ostot	-35 718	56,7 %	-63 854	-63 002	-70 532	-7 530
Muiden palvelujen ostot	-4 455	56,4 %	-7 995	-7 892	-8 422	-530
Materiaalin ostot	-484	54,3 %	-754	-891	-891	0
Avustukset	-5 313	52,5 %	-9 259	-10 123	-9 868	255
Vuokrat	-4 135	59,0 %	-6 414	-7 006	-7 006	0
Muut kulut	-16	25,1 %	-26	-63	-63	0
Netto	-71 190		-117 362	-119 694	-125 439	-5 745

Talousarvion toteutuminen 2022

Perhe- ja sosiaalipalvelujen menomäärärahan arvioidaan ylittyvän 5,8 milj. eurolla. Määrärahan ylitysennuste muodostuu lapsiperheiden sosiaalityön ja lastensuojelun, psykososiaalisten palvelujen varhaisen tuen yksikön ja aikuisten ja nuorten palvelujen asiakaspalveluiden ostoista 7,5 milj. euroa sekä muiden palvelujen ostoista 0,5 milj. euroa. Palkkasäästöjä arvioidaan kertyvän 2 milj. euroa.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Perhe- ja sosiaalipalveluissa asukkaiden palvelutarpeen ja asiakasmäärän kasvu on jatkunut vuoden 2022 aikana. Palvelutarpeen kasvuun ovat vaikuttaneet muun muassa nuorten mielenterveysongelmien kasvu, varhaisen tuen palveluiden ruuhkautuminen sekä erityisesti päihde- ja mielenterveyspalveluiden palveluvelka. Palveluun pääsyn nopeuttamiseksi on perustettu uusia vakansseja suunnitellusti. Rekrytointi on kuitenkin erityisesti sosiaalityöntekijöiden, psykologien ja lääkäreiden ammattiryhmissä ollut haastavaa eikä kaikkia vakansseja ole saatu täytettyä. Palveluun pääsyn nopeuttamiseksi on myös tehostettu asiakasprosesseja ja luotu uusia toimintamalleja. Omaa palvelutuotantoa on täydennetty tarpeen mukaan ostopalvelutuotannolla.

Lapsiperheiden palvelutarpeen arviointi on edelleen ruuhkautunut ja lakisääteiset määräajat ylittyvät ilmoitusten käsittelyn ja palvelutarpeen arviointien valmistumisen osalta. Palvelutarpeen arvioinnissa ja perhesosiaalityössä on ollut henkilöstövajetta ja -vaihtuvuutta, mikä on vaikuttanut palvelun toimivuuteen.

Sekä sosiaalihuoltolain mukaisen perhesosiaalityön että lastensuojelun asiakasmäärät ovat kasvaneet keväästä 2021 lähtien. Lastensuojelun asiakkuuksien määrän kasvu on tällä hetkellä taittunut ja asettunut koronapandemiaa edeltänyttä aikaa korkeammalle tasolle. Asiakasmäärien kasvu on johtanut myös perheille tarjottavien tukitoimien tarpeen kasvuun ja erityisesti perhetyön tarve on kasvanut. Sen sijaan kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä ei ole kasvanut.

Lastensuojelulain sitova asiakasmitoitus astui voimaan 1.1.2022. Mitoituksessa säädetään lastensuojelun sosiaalityöntekijän asiakasmääräksi korkeintaan 35 asiakaslasta sosiaalityöntekijää kohden (vuodesta 2024 lukien 30 asiakaslasta). Vakanssimäärää on kasvatettu vuoden 2022 alusta lukien vastaamaan mitoitusta, mutta sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa on haasteita ja useita vakansseja on täyttämättä. Tällä hetkellä asiakaslasten määrä sosiaalityöntekijää kohden ylittää mitoituksen edellä mainittujen rekrytointihaasteitten takia. Tilanne on erityisen haastava lastensuojelun avohuollossa.

Nuorten matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluihin pääsyä on parannettu ja toimintamalleja kehitetty tavoitteiden mukaisesti prosessien sujuvoittamiseksi. Nuortenkeskus Nupin Länsi-Vantaan alueen uusi toimipiste on avattu Myyrmäen Virtataloon. Palveluun pääsyn odotusaika on vuoden 2020 lopun lähtötilanteesta (54 vrk) lyhentynyt elokuussa 2022 36 vuorokauteen.

Lapsiperheiden keskitetyn neuvonnan ja ohjauksen toimintamallin valmistelu on edennyt tavoitteiden mukaisesti ja työ yksikön käynnistämiseksi ja tehtävien määrittelemiseksi jatkuu syksyllä 2022 osana hyvinvointialuevalmistelua ja perhekeskustoimintamallin kehittämistä.

Aikuisten ja nuorten sosiaalipalveluissa on kyetty vastaamaan asetettuihin tavoitteisiin palveluun pääsyyn ja oikea-aikaisuuteen liittyen kohtuullisen hyvin. Asiakasprosesseja on kehitetty niin, että ohjausta ja neuvontaa tarjotaan ennen varsinaista sosiaalityön asiakkuuteen siirtymistä. Hankeyhteistyössä on kehitetty muun muassa asiakassegmentointia, jalkautuvia palveluja, digitaalisia palveluja, työkyvyn tukea (TEOT-hanke) sekä sosiaalista kuntoutusta omana toimintana (Noste-toiminta). Näillä keinoilla pyritään kohdentamaan palveluja mahdollisimman oikea-aikaisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Laatu-, osto- ja valvontayksikön toiminta on vakiintunut palvelualueella. Ostopalvelujen laadun, vaikuttavuuden ja valvonnan kehittämistä on tehty yhteistyössä palveluyksiköiden kanssa.

Palvelualueen keskeisimpien uudistusten ja muutosten eteneminen

Perhe- ja sosiaalipalveluissa on kehitetty asiakastyötä sujuvoittavia prosesseja, jotta palveluun pääsyä voitaisiin nopeuttaa. Esimerkkinä palveluaikojen laajentaminen sekä alkuarviointien ja ensiyhteydenottojen sujuvoittaminen. Useissa yksiköissä on myös lisätty ryhmämuotoista toimintaa. Perhekeskustoimintamallin kehittämisen osalta lukuisat hankekokonaisuuden tavoitteet ovat valmistuneet ja RRP-hankkeen Hyvä Perhekeskus -osuus on käynnistetty.

Työn sujuvuutta on parannettu myös tiivistämällä moniammatillista yhteistyötä, tästä esimerkkinä varhaisen tuen asiakasohjausrakenteet, sosiaali- ja kriisipäivystyksen ja virka-aikaisen lastensuojelupäivystyksen yhteistyörakenteet, lääkäripalvelujen konsultaatorakenteet sekä HUS nuorisopsykiatrian kanssa käynnistynyt yhteistyö. Palveluyksiköissä on myös kehitetty kiireellisyysluokittelua asiakkaiden palvelutarpeen arviointiin ja palveluihin ohjautumisen tehostamiseksi.

Asiakastyötä kehitetään myös yhteistyössä eri hankkeiden kanssa (Asukkaan asialla -hanke, Asunnottomuuden ehkäisyhanke, TEOT-osatyökykyisten hanke, RIO Rikoksilla oireilevat nuoret -hanke). Noste - sosiaalinen kuntoutus omana toimintana on osoittautunut vaikuttavaksi toiminnaksi.

Koisoniityn palvelukeskuksen kokonaisuuden rakentaminen on edennyt suunnitelman mukaisesti ja aikataulussa. Palvelukeskuksen toiminta voidaan aloittaa vuoden 2022 lopulla edellyttäen, että henkilökuntaa saadaan rekrytoitua palvelutuotannon käynnistämiseksi.

Ostopalvelutuotantoon liittyvää tiedolla johtamisen tilannetta on pyritty ratkaisemaan edistämällä ostopalvelutuotantoa koskevan järjestelmän käyttöönottoa. Apotista saatavien ostopalvelua koskevien tilastojen validointi on käynnissä.

Tärkeimmät koronan hoitoon liittyvät toimet ja vaikutukset

Koronaepidemia on näyttäytynyt erityisesti mielenterveysongelmien ja jaksamisen haasteiden kasvuna, jotka ovat lisänneet palvelujen tarvetta ja palvelutuotannon ruuhkautumista. Eristäytymisellä ja erilaisilla rajoituksilla on ollut vaikutuksia sosiaaliseen hyvinvointiin ja erityisesti nuorten psyykinen pahoinvointi ja oireilu ovat lisääntyneet.

Palvelualueen valmistautuminen hyvinvointialueuudistukseen

Palvelualue osallistuu aktiivisesti hyvinvointialueen fuusiotyöskentelyyn ja organisaation rakenteiden sekä asiakastyön kehittämiseen. Palvelualueen kaikki kehittämistyö on nivottu hyvinvointialuevalmisteluun. Esimerkiksi perhekeskustoimintamallin kehittämisen osaksi on liitetty lasten, nuorten ja perheiden neuvonnan ja ohjauksen kokonaisuus sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittäminen. Laatu-, osto- ja valvontayksikkö on ollut mukana käynnistyneessä hyvinvointialuevalmistelussa järjestämisen tuen ja tuottajaohjauksen osa-alueella.

Ukrainan vaikutus palvelualueen toimintaan

Maahanmuuttajapalvelut on osallistunut Ukrainasta pakenevien tuen järjestämiseen ja organisointiin lentokentällä. Kaupunkitasoisen tilanteen koordinointiin on palkattu projektipäällikkö. Tilapäistä suojelua saavat ovat tällä hetkellä pääsääntöisesti vastaanottojärjestelmän piirissä, mutta tilanteen edetessä tarpeet kotouttavaan sosiaalihuoltoon voivat kasvaa. Vantaan alueella on noin 1000 yksityismajoituksessa asuvaa Ukrainasta paennutta, jotka saavat oikeuden kotikuntaan keväällä 2023 ja siirtyvät kunnan sote-palvelujen piiriin. Tämä tulee lisäämään palvelutarvetta merkittävästi.

6 Vanhus- ja vammaispalvelut

Menojen ja tulojen toteuma 31.7.2022, käyttö % ja ennuste

Vanhus- ja vammaispalvelut (1 000 euroa)	Kum. Toteuma 07/2022	Käyttö %	TP 2021	KS 2022	Ennuste 2022	Ennusteen ero käyttö- suunni- telmaan
Tulot yhteensä	10 919	42,2 %	27 143	25 845	25 845	0
Myyntitulot	1 300	22,2 %	4 622	5 852	5 852	0
Maksutulot	9 403	48,0 %	20 626	19 591	19 591	0
Tuet	21	12,1 %	1 687	175	175	0
Muut tulot	196	86,2 %	207	227	227	0
Menot yhteensä	-128 285	54,8 %	-220 292	-233 910	-251 738	-17 828
Palkat ja palkkiot	-29 493	52,8 %	-49 040	-55 895	-51 921	3 974
Muut henkilöstömenot	-7 777	51,8 %	-12 860	-15 006	-13 880	1 126
Asiakaspalvelujen ostot	-57 945	55,8 %	-103 121	-103 760	-119 851	-16 091
Muiden palvelujen ostot	-22 070	58,5 %	-35 711	-37 727	-44 564	-6 836
Materiaalin ostot	-1 656	43,8 %	-3 407	-3 780	-3 780	0
Avustukset	-4 116	51,1 %	-7 295	-8 058	-8 058	0
Vuokrat	-5 140	53,5 %	-8 731	-9 608	-9 608	0
Muut kulut	-88	117,8 %	-127	-75	-75	0
Netto	-117 366		-193 149	-208 065	-225 893	-17 828

Talousarvion toteutuminen 2022

Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualue tulee ylittämään talousarvion vuonna 2022. Ylitysennuste on toisen osavuositarkastuksen arvion mukaan 17,8 milj. euroa. Ylitykset muodostuvat hinnan korotuksista tehostetun palveluasumisen ostoissa 10 milj. euroa (hoitajamitoituksen nosto 0,6 ja lisäpaikat), Kaunialan sairaalassa noin 5 milj. euroa, vammaisten henkilökohtaisesta avusta 1 milj. euroa, vammaisten kotiin vietävistä palveluista 1 milj. euroa sekä vammaisten asumisen ostoista 0,5 milj. euroa. Työvoiman vuokrauksen kustannukset ylittivät resurssikeskuksessa ja sairaalassa yhteensä 5,1 milj. euroa, mikä katetaan henkilöstökulujen budjetista.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Vanhus- ja vammaispalvelujen kahden ensimmäisen vuosikolmanneksen palvelutuotantoa on haastanut henkilöstövaje, korona, hoitoketjun ruuhkautuminen, ammattiliittojen antama vuoronvaihto- ja ylityökielto sekä julkisten alojen lakko. Palvelualueella on useissa yksiköissä työvoimavajetta ja haasteita on erityisesti sairaanhoitajien, lähihoitajien, lääkärin, ohjaajien ja sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnissa. Alkuvuodesta koronaepidemian paheneminen näkyi lisääntyneinä henkilöstön poissaoloina.

Erityisasumisen asumisyksiköissä oli alkuvuodesta paljon korona-altistumisia ja -sairastumisia sekä henkilökunnalla että asiakkailla. Muilta palvelualueilta ja palveluyksiköistä saatiin siirtyvää henkilökuntaa joihinkin yksiköihin vahvistamaan henkilöstötilannetta, ja asiakkaiden lyhytaikaisjaksoja jouduttiin perumaan/siirtämään koronaepidemian takia. Myös kesällä on ilmennyt uusia tartuntoja sekä asiakkailta että henkilökunnalla, mutta tartuntamäärät ovat pysyneet maltillisena ja tilanne yksiköissä on pystytty hoitamaan oman henkilöstön voimin. Henkilöstötilanne on ollut haastava kaikissa asumisyksiköissä. Vuoden alusta voimaan tulleen tehostetun palveluasumisen lakisääteisen henkilöstömitoituksen (0,6) toteutumisen varmistamiseksi hoivakoteihin saatiin 25 uutta vakanssia, mutta näiden täyttäminen on ollut vaikeaa.

Myös kotona asumisen tuen henkilökuntaa ja asiakkaita sairastui koronaan alkuvuodesta aiempaa enemmän. Kotihoito pystyi kuitenkin vastaamaan asiakkaiden hoidon- ja palvelutarpeisiin, eikä kotihoitoon käyntejä jouduttu perumaan. Sitten koronatilanne on tasaantunut ja todettu lähinnä yksittäisiä tartuntoja. Kotihoitoon palvelujen toteuttamisessa on ollut haasteena sairaanhoitajien ja lähihoitajien rekrytointivaikeudet. Lisäksi rekrytointihaasteita on asiakasohjauksessa sosiaalityöntekijöiden ja päivätoiminnassa sijaisten osalta. Asiakkaiden palvelujen turvaamiseksi asiakasohjauksen täyttämättömille sosiaalityöntekijöiden vakansseille on tehty

määräaikaisia nimikemuutoksia erityissosiaaliohjauksiksi. Vanhusten päivätoiminnan ja vammaisten työ- ja päivätoiminnan henkilökuntaa oli tammi-helmikuussa terveysturvallisuudesta johtuvien toiminnan supistamisen ja kriittisten palvelujen turvaamisen vuoksi siirrossa muissa tehtävissä. Korona-aikana muodostunutta päivätoiminnan jonoa on saatu kevään ja kesän aikana purettua lisätilojen sekä määräaikaisen henkilöstöresurssin myötä. Virtuaalipäivätoimintaa on toteutettu vanhusten päivätoiminnan ja vammaisten työ- ja päivätoiminnan asiakkaille.

Sairaalapalveluissa on jouduttu supistamaan vuodeosastojen hoitopaikkoja hankalan henkilöstötilanteen vuoksi, jotta potilas- ja työturvallisuus on voitu turvata. Paikkoja on ollut alkuvuonna supistettuna 18, joista 8 akuutti-geriatriasia- ja 10 jatkohoitopaikkoja. Kesälomakaudella supistuksia jouduttiin laajentamaan jatkohoitopaikkojen osalta koskemaan 20:tä paikkaa. Supistusten vuoksi hoitojaksoja on toteutunut suunniteltua vähemmän. Kotisairaala ja Liikkuva Sairaala ovat pystyneet tuottamaan palvelut tavoitteiden mukaisesti. Oman palvelutuotannon lisäksi sairaanhoito- ja kuntoutuspalveluja on ostettu Kaunialasta, Herttoniemen koronasairaalaista ja Terhokodista. Hoitoketjun sujuvuuden eteen on tehty paljon työtä yhdessä erikoissairaanhoidon ja muiden palveluyksiköiden kanssa. Koronaepidemia aiheutti tammi-helmikuussa samanaikaisesti sekä sairaalahoidon tarpeen kasvua että henkilöstön poissaoloja. Kesää kohti koronan vuoksi hoidossa olleiden potilaiden määrä laski, mutta toistaiseksi ei ole ollut yhtään viikkoa, jolloin osastoilla ei olisi ollut koronan vuoksi hoitoa tarvitsevia potilaita. Koronan vuoksi myös geriatrinen vastaanotto jouduttiin alkuvuodesta sulkemaan noin kuudeksi viikoksi. Sulkua ja kasvaneet lähetemäärät ovat ruuhkauttaneet toiminnan ja parhaillaan laaditaan suunnitelmaa vastaanotolle pääsyn nopeuttamiseksi.

Palvelujen järjestämisessä ja hoitoketjun sujuvuudessa on ollut haasteita erityisesti vanhusten tehostetun palveluasumisen ja vammaisten asumispalvelujen osalta. Oma palvelutuotanto ja ostopalvelutarjonta on ollut palvelutarpeeseen nähden riittämätöntä, ja henkilöstön saatavuuden vaikeudet ovat haastaneet tilannetta entisestään. Hoiva-asumisen paikkoja on ollut täyttämättä omassa ja ostopalveluissa hoitajavajeen vuoksi. Toimenpiteitä jonojen purkamiseksi on toteutettu yhteistyössä sisäisten ja ulkoisten toimijoiden kanssa. Laadunvalvontaa on toteutettu vuosikellon mukaisesti sekä omassa palvelutuotannossa että ostopalveluissa. Lisäksi on toteutettu ennalta ilmoittamatta reaktiivista valvontaa saatujen palautteiden pohjalta.

Palvelualueella oli tammi-heinäkuussa äkillisiä puutoksia yhteensä 4 468 työvuorua, joista resurssikeskuksen varahenkilöstö sijaisti 3 472 työvuorua (78 %). Osa puutosvuoroista järjestyi henkilöstövuokrauksen tai yksikön oman henkilöstön joustamisen avulla, mutta osa puutosvuoroista jäi täyttämättä. Palvelualueella on useissa yksiköissä työvoimavajetta, eivätkä varahenkilöt riitä paikkaamaan sekä vakanssipohjaista henkilöstövajetta että äkillisiä puutoksia. Elokuussa 2022 sairaanhoitajavakanssien täyttöaste palvelualueella oli 75 % ja lähihoitajavakanssien 83 %. Toiminnan ja johtamisen kannalta keskeisiä henkilöstöraportteja, kuten terveysperusteisia poissaoloja, ei ole saatu HUS Asvian käyttönoton johdosta toisen vuosikolmanneksen tarkastelujaksolta lainkaan.

Palvelualueen keskeisimpien uudistusten ja muutosten eteneminen

Päivitetyt iäkkäiden palvelujen myöntämisen perusteet otettiin käyttöön 1.1.2022. Päivitetyt omaishoidon tuen myöntämisen perusteet ja kolmannen hoitoryhmän palkkio otettiin käyttöön 1.5.2022 alkaen. Henkilöstölle on järjestetty koulutusta muutosten jalkauttamiseksi.

Asiakasosallisuuden parantamiseksi asiakasohjauksessa on laadittu pohjaa asiakaspalautteen keräämiseen sekä valmisteltu asiakasraatien perustamista. Vanhusten asiakasraatia ollaan käynnistämässä etäpalvelujen kehittämishankkeen ja vanhusten asiakasohjauksen yhteistyönä, tavoitteena asiakasraatitoiminnan pilotointi syksyllä 2022. Vanhusten ja vammaisten päivätoiminnassa asiakkaat osallistuvat aktiivisesti viikko-ohjelman suunnitteluun ja vammaisten päivätoiminnan asiakasraadit käynnistyivät uudelleen keväällä. Kotihoidossa on jatkettu asiakaslähtöisen palvelun kehittämistä henkilöstön työpajoissa sekä esimiesten valmennuksissa valmentavan johtamisen vahvistamiseksi. Hyvästä asiakastyöstä on palkittu kotihoidon työntekijöitä erikoispalkkioin huomioiden mm. välittömän asiakastyön toteutuminen. Kotihoidon kuntoutusosaamista ja vanhustyön osaamista on vahvistettu fysioterapeuttien ja geronomien toimesta. Kotikäyntien optimointiohjelman käyttöönottoa on valmisteltu alkuvuodesta ja pilotointi käynnistettiin Koivukylän kotihoidossa kesäkuussa. Etäpalvelujen kehittämishanke on käynnistynyt ja kotihoidon etäpalvelun pilotointi käynnistyi kesällä Länsi-Vantaan kotihoidon asiakkaille. Etsivän vanhustyön MEK-projektissa on keskitytty prosessin sujuvoittamiseen, verkostotyön vahvistamiseen sekä yksilöohjaukseen.

Erityisasumisen ihmislähtöisen kulttuurin valmentajakoulutus päättyi alkuvuodesta, ja jatkossa valmentajat perehdyttävät yksiköissään uusia työntekijöitä. Yhteisöllisyyttä edistävät ikäystävälliset kylät -hanke käynnistyi toukokuussa. Myyrinkodin 24-paikkaisen kuntoutus- ja arviointiyksikön toiminta käynnistyi 17 asiakaspaikalla heinäkuussa. Paikkamäärää ei ole vielä pystytty nostamaan rekrytointihaasteiden takia. Myyrmäen

vanhustenkeskuksen 1. kerroksen lyhytaikaispaikat siirtyivät em. uuteen yksikköön ja tilalle on perustettu pitkäaikaishuoneita. Yksikön toimintaa ei ole kuitenkaan pystytty vielä käynnistämään henkilökunnan rekrytointihaasteiden takia. Koivukylän 24-paikkainen hoivakoti siirtyi Attendolta kaupungin omaan palvelutuotantoon toukokuussa.

Vuoden alussa kotihoidon, henkilökohtaisen avun sekä vammaisten kotiin vietävien ostopalveluiden hallinnointi siirrettiin Effectoriin ja asumisen palvelujen siirtoa on valmisteltu syksyille. Muutos on vähentänyt laskuihin ja palveluiden toteutumisen seurantaan liittyvää työkuormaa ja mahdollistaa paremmin asiakkaiden palveluiden toteutumisen seurannan. Käytön laajentaminen mahdollistaa monipuolisen ja reaaliaikaisen raportoinnin sekä suoritteiden että kustannusten osalta.

Vantaan sairaalan hoitopolkutyöskentely yhdessä Keravan sairaalapalvelujen kanssa on käynnissä, esihenkilöiden valmennus on alkanut, osaamisen ylläpitoa ja edelleen kehittymistä tuetaan koulutussuunnitelman mukaisesti ja uudet työntekijät perehdytetään suunnitelmallisesti. Sairaallalle ollaan laatimassa työhyvinvointi- ja työturvallisuussuunnitelmaa moniammatillisessa työryhmässä ja Apotin mobiilikäyttöä edistetään.

Osaamisen kehittämistyöhön on toisen vuosikolmanneksen kuluessa saatu rekrytoitua yhteensä kolme opetushoitajaa. Oppilaitosyhteistyö on jatkunut tiiviinä. Henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistamiseksi uusille työntekijöille ja esimiehille käynnistettiin toukokuussa palvelualueitasoiset säännölliset yleisperhehdytykset. Työhyvinvointia on edistetty suunnitelman mukaisesti ja hyvästä työsuorituksesta on ollut mahdollista palkita aikaisempaa useampia.

Tärkeimmät koronan hoitoon liittyvät toimet ja vaikutukset

Koronaepidemia haastoi koko palvelualueen toimintaa alkuvuodesta, kun sekä asiakkaita että henkilökuntaa altistui ja sairastui aiempaa enemmän. Palveluita jouduttiin supistamaan ja henkilökuntaa siirtämään muihin tehtäviin kriittisten toimintojen turvaamiseksi. Henkilökuntaa siirtyi myös muilta palvelualueilta vahvistamaan henkilöstötilannetta asumisyksiköissä ja sairaalan vuodeosastoilla. Kevään ja kesän aikana tartunnat vähenivät, mutta eivät loppuneet kokonaan. Henkilökunnan kuormitus on jatkunut yhtäjaksoisesti yli kaksi vuotta. Korona-aika on vaikuttanut asiakkaiden toimintakykyyn heikentävästi kasvattaen palveluntarvetta ja kustannuksia.

Palvelualueen valmistautuminen hyvinvointialueuudistukseen

Palvelualueelta on osallistuttu aktiivisesti hyvinvointialuevalmistelun eri hankekärkien työryhmiin. Palveluyksiköistä on nimetty edustajat hyvinvointialueuudistusta valmisteleviin fuusioalatyöryhmiin ja ryhmien työskentely käynnistyi keväällä. Meneillään olevia kehittämistoimenpiteitä on linkitetty osaksi hyvinvointialuevalmistelua ja niihin osallistuu molempien kaupunkien henkilökuntaa. Palvelualueen henkilöstölle pidettiin huhtikuussa ensimmäiset infotilaisuudet tulevasta organisaatiosta, ja syksyille on valmisteltu kuukausittaiset esimies- ja henkilöstöinfot.

Ukrainan vaikutus palvelualueen toimintaan

Ukrainan tilanteella ei ole ollut suoraa vaikutusta palvelualueen toimintaan lukuun ottamatta yksittäisiä asiakasohjaukseen tulleita tiedusteluja, joita on selvitelty yhteistyössä vastaanottokeskuksen kanssa. Lisäksi Vantaan sairaala on käynyt läpi valmiussuunnitelman ja varautumiseen liittyvät asiat.

LIITE 1

Toimialan tavoite	Toimenpide	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö		Riskitekijät
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki							
1. Strategista hankintaa kehittäään vaikuttavan palvelurakenteen varmistamiseksi	Toimialan strategisen hankinnan kehittämiseksi jatketaan hankinnan eri vaiheisiin kohdistuvia pilotoitteja. Strategisen hankinnan toimintamallin kehittäminen palvelualueyhteistyönä.	- Strategisten hankintojen toimintamallin kehittäminen - Make or buy -työkälun luominen	Palvelujärjestelmän ylä-tason analyysi laadittu.	- Strategisten hankintojen toimintamalli hyväksytty käyttöönotettavaksi. - Make or buy -työkalu valmis käyttöön otettavaksi	akj		Muutosprosessien hitaus
Raportointi: Strategisen hankinnan toimintamallia on täsmennetty edelleen palvelualueiden ja hyvinvointialuevalmistelun yhteistyönä. Mallin totutukseen liittyviä yhteistyö- ja vastuukysymyksiä työsetään parhaillaan. Make or buy -pilotti on toteutettu onnistuneesti, ja työkalu on valmis käyttöönotettavaksi.							
2. Erikoissairaanhoidon ohjausta vahvistetaan alueellisena yhteistyönä	Talouden ja toiminnan yhteensovittamisen ja palveluketjujen integraation varmistaminen; Hyks-järjestämissuunnitelmaa toteutetaan ja vastuuparimalli juurrutetaan	- Hyks järjestämissuunnitelman toteutuminen ja vastuuparimallin juurtuminen työkäytännöksi	- Hyks-järjestämissuunnitelma 2018–2020	- Hyks järjestämissuunnitelma toteutunut ja vastuuparimalli juurtunut työkäytännöksi	akj		Muutokset rakenteissa hitaita
Raportointi: HYKS-järjestämissuunnitelman tilalle valmistellaan järjestämissopimusta alueellisena yhteistyönä. Vantaan ja Keravan edustajat ovat osallistuneet sopimuksen valmisteluun liittyviin teemaryhmiin. Järjestämissopimusta on valmisteltu voimaan tulevaksi v. 2023 alusta. Järjestämissopimuksen versio 6/2022 käsiteltiin STM:n kuulemistilaisuudessa 6/2022 ja Helsingin yliopiston kuulemisessa 6/2022. Sopimus on tarkoitus hyväksyä alueiden ja HUS:n päätöksentekoaikavälissä, allekirjoittaa ja toimittaa STM:lle vuoden 2022 loppuun mennessä.							
Hyvät asukaslähtöiset palvelut							
3. Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu	- Hyvä asiakasohjaus ja moniammatilliset tiimit toiminnassa; lääkäri- ja hoitajaresursoinnin arviointi ja volyymin tarkistus - Puhelinpalvelun vasteaikoja nopeutetaan kohdistamalla henkilökuntaa kysynnän mukaisesti - Digitalisaatiota hyödynnetään: esim. Maisan sähköisten lomakkeiden sujuva käyttö ja viestintä, automatisoidut prosessit, omaseurantavälineet - THL:n Hyvä vastaanotto -kysyntä/tarjonta -valmennus ja menetelmän laaja käyttöönotto	- Odotusaika terveysaseman lääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa (3. vapaa aika lääkärille T3, mediaani, vrk) - Terveysasemien keskitetyn puhelinpalvelun odotusaika - Sähköisen palvelun (Maisa) ensikontaktit; kahdessa päivässä annettut vastaukset, pl. häiriöviestit (terveysasemien keskiarvo)	- 41 vrk - 27min - 72 % Maisan ensikontakteista vastattu kahdessa päivässä (v. 2020 loppu)	- 14 vrk - 5 min - 80 % Maisan ensikontakteista vastattu kahdessa päivässä	terveysp.		Ei onnistuta asiakasohjauksessa, ajanvarausaikataulukujen puute, kriittisen henkilöstön puute, henkilöstön kohdentamaan pandemiatyöhön
Raportointi: - T3-ajat: 78 vrk (30.6.2022). Lukuun vaikuttaa meneillään ollut loma-aika sulkuineen sekä kesän aikana tyhjinä olleet lääkärivakanssit erityisesti Länsi-Vantaalla. Terveysasemilla on varmistettu, että kiireettömiä lääkäriaikoja on varattavissa 3kk päähän mm. luomalla vakiodut aikataulupohjat lääkäreille. Lääkäriresursseja on vahvistettu ja tyhjät vakanssit Länsi-Vantaalla saadaan täyteen. Luvuissa on terveysasemakohtaista vaihtelua ja raportointia kehitetään edelleen vastaamaan todellista toimintaa.							

Toimialan tavoite	Toimenpide	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö		Riskitekijät
- Kotona asumisen tuessa yhdistyi helmikuussa arviointitiimin toiminta kotihoidosta asiakasohjausyksikön arviointitiimiin toiminnan tehostamiseksi ja edelleen kehittämiseksi. GeroMetro-kuntoutuksen projektiryhmä on edistänyt ikäihmisten kuntoutustoimijoiden yhteistyötä ja kuvannut palveluvalikkoon tietoisuuden ja palvelujen vaikuttavan kohdentamisen lisäämiseksi. Asiakkaaksi tulon prosessia on edelleen yhden mukaistettu koskien nyt koko vahvan kuntoutuspalveluvalikkoon. Kotiin tuotettavien lääkäripalvelujen kehittämistyötä on käynnistetty osana hyvinvointialueen kehittämistyötä.	- Omaishoidon tuen ohje päivitettiin ja hoitoryhmä 3 otettiin käyttöön 1.5.2022. - Erityisasumisessa on avattu Myyrinkodin kuntoutus- ja arviointiyksikkö heinäkuussa 2022 tukemaan omaishoitajien työtä - Kuntoutustoiminnan kehittämistä vanhuspalveluissa on jatkettu kotikuntoutuksen, arviointitiimin sekä kotihoidon kanssa. - Kotihoidon etäpalvelujen pilotointi käynnistettiin kesäkuussa osana kotihoidon palveluvalikon monipuolistamista.						
6. Digiosaamista vahvistetaan ja palvelualueita tuetaan digitaalisten palvelujen käyttöönotossa	- Parannetaan ja vahvistetaan esimiesten ja työntekijöiden yleisiä digivalmiuksia palvelualueilta esiin nousevien tarpeiden perusteella mm. koulutuksen ja ohjauksen keinoin - Vahvistetaan kuntalaisille kohdennettua digiohjausta, -markkinointia ja -viestintää yhteistyössä kuntalaispalveluiden kanssa - Tuetaan ammatillaisia käyttämään asiakastyössä videovastaanottoa järjestämällä harjoitteluympäristö videovastaanottojen harjoitteluun - Luodaan kuntalaisia ja sidosryhmiä osallistava ICT-kehittämisen toimintamalli, jolla tavoitellaan asiakaslähtöisiä ja kustannustehokkaita palveluita	- Esimiehille ja työntekijöille suunniteltujen koulutusten ja ohjaustuntien toteutuminen (%-osuus toteutuneista) - Maisan aktivointiaste - Videovastaanottojen määrä (toteutuneiden kasvu%) - Kuntalaisten ja sidosryhmien osallistuminen ICT-kehittämiseen ja palveluiden arviointiin	- Lähtötaso ja vuoden 2022 tavoitetaso määritellään osaamiskartoituksen perusteella - Maisan aktivointiaste 64 % - Videovastaanottoja 1191 v. 2020 - Kuntalaisten ja sidosryhmien osallistamisen toimintamalli ICT-kehittämiseen ja palveluiden arviointiin puuttuu	- Esimiesten ja työntekijöiden valmiudet käyttää erilaisia digipalveluita sekä ohjata asiakkaita/potilaita digipalvelujen käytössä on parantunut - Maisan aktivointiaste kasvaa 6 % - Videovastaanottojen määrä on kasvanut 10 % - Kuntalaisten ja sidosryhmien osallistamisen toimintamalli ICT-kehittämiseen ja palveluiden arviointiin laadittu ja kuntalaisia on otettu mukaan ICT-kehittämiseen	palvelualueet, talha raportoi		Resurssien ja rahoituksen riittävyys

Raportointi:

Sosterin Fiilis –kyselyyn liitettyjen henkilökunnan digivalmiuksiin liittyvien kysymysten vastausten perusteella suunnitellaan syksyille koulutusta/ohjaustunteja työntekijöille. Digiyksiköstä osallistutaan Vantaan Digitukiverkostoon. Yhteistyötä Vantaan infon kanssa tiivistetty.

Maisan aktivointiaste edelleen nousee ja oli kesäkuun lopussa jo 72 %. Onnistuneiden videovastaanottojen määrä on pysynyt melko tasaisena (03/22 155 videovastaanottoa ja 06/22 149 videovastaanotto)

Terveyspalveluissa Maisa-asiakasportaalin ajanvarausmahdollisuuksia on edistetty ja osa on jo tuotannossa potilastietotietojärjestelmässä. Maisa-viesteihin vastataan lähes täysin 2 vuorokaudessa.

Eriarvoistumisen estäminen

7.	Lapsia ja lapsiperheitä tuetaan laadukkaalla palvelutarpeen arvioinnilla ja varhaisemman tuen palveluilla lastensuojelutarpeen vähentämiseksi	- Lapsiperheiden palveluihin pääsyä tehostetaan kehittämällä monialainen palvelutarpeen arvioinnin malli - Perhekeskustoimintaa kehitetään ja laajennetaan, palvelujen integraatiota syvennetään (ml mahdolliset tarvittavat johtamisratkaisut)	- Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärä kuukaudessa, osuus Vantaan 0–17-vuotiaista - Monialaisen palvelutarpeen arvioinnin malli on käytössä - Perhekeskustoiminnan uudet ratkaisut ja kehittämissuunnitelma	-2,2 % (joulukuu 2020) - Monialaisen palvelutarpeen arvioinnin malli ei käytössä - Perhekeskustoiminnan kehittämistä jatkettu yhdessä Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen kanssa	-Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärä kuukaudessa, osuus Vantaan 0–17-vuotiaista enintään 2,6 % (kوروناepidemian tilannetta heikentävä vaikutus huomioitu tavoitetasossa) -Monialaisen palvelutarpeena arvioinnin malli on käytössä -Keskeiset pilotit on toteutettu ja kokemukset hyödynnetty toiminnan suunnittelussa. Perhekeskuksen kehittämissuunnitelma vuosille 2023–2028 on valmistunut.	kaikki palvelualueet, perhesos. raportoi		Väestön palvelutarpeen odottamaton kasvu
----	---	--	---	--	--	--	--	--

Raportointi:

- Lastensuojelun avohuollon 0–17-vuotiaiden asiakasmäärä suhteutettuna vastaavan ikäiseen väestöön on 2,7 % (7/22). Asiakasmäärät niin sosiaalihuoltolain mukaisessa sosiaalityössä kuin lastensuojelun avohuollossa ovat kasvaneet merkittävästi vuoden 2021 keväästä lähtien. Lastensuojelun asiakkuuksien määrän kasvu on tällä hetkellä taittunut ja asettunut koronapandemiaa edeltänyttä aikaa korkeammalle.
- Lastensuojelun virka-aikaisessa päivystyksessä on kehitetty kiireellisyysluokitukset asiakkaiden ohjautumisen ja palvelutarpeen arviointiprosessin tehostamiseksi.
- Avohuoltoon on rekrytoitu lisää erityissosiaaliohjaajia ruuhkautuneen asiakastilanteen helpottamiseksi.
- Asukkaan asialla -hankkeen neljästä perhekeskuspilotista kaikki on saatu valmiiksi. Työ hankkeen ja palvelualueen välillä on vahvistunut pilottien toteutuksen ja lapsiperheiden neuvonnan ja ohjauksen kehittämis-työn sekä hyvinvointialueelle suuntautuvan fuusiotyöskentelyn myötä.

8.	Työikäisten hyvinvointia ja työllistymismahdollisuuksia edistään	- Toteutetaan osatyökykyisten työllistymistä edistävää TEOT-hanketta - Osallistutaan kaupunkitasoiseen työllisyyden kuntakokeiluun - Työttömien palvelupolku sosiaali- ja terveyspalveluissa mallinnetaan	- Osatyökykyisten työkykyarviomallin kehittäminen; toteutuneet työkykyarviot - Työttömien palvelupolun mallintaminen sosiaali- ja terveyspalveluissa; toteutetut työttömien terveystarkastukset	- Ei käytössä; lähtötaso ei käytettävissä - Ei mallinnettu; lähtötaso ei käytettävissä	- Osatyökykyisten työkykyarviomalli käytössä; toteutuneet työkykyarviot lkm - Työttömien palvelupolku sosiaali- ja terveyspalveluissa mallinnettu; toteutetut työttömien terveystarkastukset	perhesos, terveysp.		Työllisyyslanteen voimakas heikkeneminen, toimintamallien hidas uudistuminen
----	--	---	--	---	---	---------------------	--	--

Raportointi:

- TEOT-hankkeessa on lisätty ammattilaisten osaamista asiakkaiden työkyvyn tuen tarpeen tunnistamisessa työkykykoordinaattorikoulutuksen avulla (29 henkilölle). Hankkeessa on yhtenäistetty palveluprosessia perusterveydenhuollon ja suun terveyden huollon kanssa ja tuotettu osatyökykyisen palvelupolkumanuaali ammattilaisten työn tueksi.
- Työkyvyn tuen palvelussa on ollut 57 henkilöä ja tuetussa työhönvalmennuksessa 34. Ohjauksia työkykyarvioon on tehty 27 kpl (04/2022)
- Työttömien terveystarkastukset ovat lisääntyneet edellisvuoteen verrattuna. 30.6.2022 mennessä on toteutettu 29 tarkastusta, mikä on kolminkertaisesti koko viime vuoden määrä. Työtä tarkastusten lisäämiseksi jatketaan.

9. Asiakasohjausta kehitetään palvelujen oikeaksi kohdentumiseksi	- Monialaisen yhteistyön vahvistaminen asiakaslähtöisen palvelukokonaisuuden varmistamiseksi	- Monialaisen asiakasohjauksen mallin luominen	- Yhdenmukaisin periaattein toimivaa asiakasohjauksen mallia ei ole	- Luotu malli monialaiselle asiakasohjaukselle	palvelualueet yhdessä Tul. Sote -hankkeen kanssa	Toimivan monialaisen mallin luomisen vaatima aika
Raportointi: Vantaa-Keravan rakenneuudistus -hankkeessa luotiin yhdenmukainen malli asiakkaaksi tulon prosessista vuoden 2021 aikana. Prosessissa kuvattiin sekä neuvonnan että asiakasohjauksen vaiheet osana asiakkaaksi tuloa. Vantaa-Kerava-sote: Asukkaan asialla -hankkeessa mallia on pilotoitu huomioiden palvelualueiden toiminnalliset eroavaisuudet. Palvelualueille on luotu tai luodaan etenemissuunnitelma, jotta yhdenmukaisen asiakkaaksi tulon prosessin avulla saataisiin hyötyjä muun muassa palveluiden vaikuttavuuden sekä asiakaslähtöisyyden näkökulmista. Työtä tehdään kumppanuudessa Keravan toimialojen kanssa, sillä työskentely sitoutuu tiiviisti hyvinvointialuevalmisteluun Vanhus- ja vammaispalvelut: Hyvinvointialueen yhteisen asiakkaaksi tulon prosessin kuvaaminen toteutettu hyvinvointialue valmistelun kehittämisryhmissä ja tämän mukaisesti tarkasteltu ja yhtenäistetty vanhus- ja vammaisasiakkaiden prosesseja. Palvelukuvaukset ja palvelujen myöntämisen perusteet koottu ja niiden yhtenäistämistä tehty hyvinvointialueen fuusiotyössä. Osallistuttu hyvinvointialueen hankkeessa lasten- ja nuorten neuvonnan ja konsultaatiotoiminnan kehittämiseen. Hyvinvointialueen yhteisen asiakkaaksi tulon prosessin mukaisesti on edelleen kehitetty eri palveluprosesseja ja tämä huomioitu mm. kotihoidon palvelun kilpailutuksessa. Perhe- ja sosiaalipalvelut: Aikuisten ja nuorten sosiaalipalveluissa oikea-aikaista palveluun pääsyä on edistetty yhteensovittamalla palveluohjauksen ja ensiarvion ohjautumisen prosesseja. Lapsiperheiden palvelussa moniammatillista asiakasohjausta ja neuvontaa kehittävä projektiryhmä fuusioitui kesäkuussa 2022 Vantaa-Kerava-Sote Asukkaan asialla -hankkeen perhekeskuskehittämiseen ja yhteistyö asiakasohjauksen ja neuvonnan mallin kehittämiseksi jatkuu tiiviisti Vantaan ja Keravan ja perhe-, sosiaali- ja terveyspalvelujen kanssa.						
10. Asukas- ja asiakasosallisuutta vahvistetaan	- Kuntalaisten osallisuutta vahvistetaan toimialan osallisuussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti - Luodaan ja otetaan käyttöön jatkuvan asiakaspalautteen keräämisen ratkaisu	- Osallisuuden vahvistaminen osallisuussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti - Jatkuvan asiakaspalautteen keräämiseen järjestelmiä käytössä	- Osallisuussuunnitelma hyväksytty 6/2021 - Ei jatkuvan asiakaspalautteen keräämistä; asiakastyytyyväisyksely toteutetaan kahden vuoden välein	- Palvelualueet toteuttaneet osallisuussuunnitelman toimenpiteitä - Jatkuvan asiakaspalautteen keräämisen järjestelmä käytössä	- kaikki palvelualueet - talha	Ei löydetä toimivia kannusteita osallistumisen tueksi
Raportointi: - Vahva: vanhusten ja vammaisten asiakasraatien perustamistyötä jatkettu. Asiakastilaisuus järjestetty 29.3. kuljetuspalveluasiakkaille palvelun kehittämiseksi. Vanhus- ja vammaisneuvostoa on osallistettu palvelujen kehittämiseen ja kutsumalla mm. eri hankkeiden projektiryhmiin jäseniksi. Asukaskokouksia ja läheisten iltoja pidetty Erityisasumisessa. - Perhe- ja sosiaalipalvelut: Palvelualueella on toimittu toimialan osallisuussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti ja vahvistettu muun muassa KAP-Vantaa kokemusasiantuntijapankin kokemusasiantuntijoiden käyttöä osana palvelujen kehittämistä ja arkityötä. - Terveyspalvelut: Erityisesti päihde- ja mielenterveyspalveluissa kokemusasiantuntijat ovat mukana palvelujen kehittämisessä ja tuottamisessa. Asiakaspalautteita kerätään useampaa reittiä ja tuloksia käsitellään säännöllisesti niin johtoryhmässä kuin yksiköissäkin. - Jatkuvan asiakaspalautteen keräämiseksi on käynnistetty neuvottelut asiakas- ja potilastietojärjestelmätoimittaja Apotti Oy:n kanssa. Lisäksi asiakaspalautteiden käsittelykäytäntöä tullaan kehittämään pitkäjänteisesti osana hyvinvointialuevalmistelua.						

Kukoistavat kaupunkikeskukset

11. Palveluverkkoa kehitetään vastaamaan uudistuvia palveluja; huomioidaan hyvinvointialueen valmistelu ja tavoitteet	- Seurataan Vantaan palveluverkkosuunnitelman 2022–2032 päivitystyötä - Edistetään investointisuunnitelman mukaisia sekä hyvinvointialueen päätöksenteossa esiin tulevia toimitila- ja rakennushankkeita	- Toimialan palveluverkkoselvityksessä esiin tulevat muutostarpeet käsitellään asianmukaisesti - Toimialan investointihankkeiden ja -tavoitteiden eteneminen	- Palveluverkon nykytila - Nykytilanne eri hankkeiden osalta	- Toimialan palveluverkkoselvityksessä esiin tulevat muutostarpeet käsitelty - Toimialan investointihankkeet ja -tavoitteet edenneet suunnitellusti	akj		Toimintaympäristön muutokset
---	---	---	---	--	-----	--	------------------------------

Raportointi:

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan palveluverkon nykytila kuvattu kaupunginvaltuustolle menevän Vantaan palveluverkkosuunnitelman 2022-2031 liitteenä. Osa toimitilahankkeista on edennyt toteutukseen asti. Usean hankkeen kohdalla suunnittelu on käynnistetty tai suunnittelua on jatkettu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja muiden yhteistyökumppaneiden (esim. VAV-konserni) kanssa. Toimiala on osallistunut Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tilavalmisteluun muun muassa tuottamalla tietoa palveluverkosta ja hyvinvointialueen hallintaan 1.1.2023 siirtyvistä toimitiloista ja asunnoista.

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

12. Tiedolla johtaminen vakiinnutetaan osaksi toimialan johtamista	- Kehitetään järjestelmällinen tiedon raportoinnin kokonaisuus ja tilannekuvaraportit tukemaan toimialan tiedolla johtamista - Esimiehet hyödyntävät Apotin koontinäyttöjä päivittäisen työn organisoinnissa ja johtamisessa - Kirjaamisen ja tietojohtamisen sisältöjen kehittämisen yhteistyössä Apotti Oy:n kanssa	- Kaikilla palvelualueilla käytössä tiedolla johtamista tukeva tilannekuvaraportti - Apotin koontinäyttöiltä löytyvät tarvittavat toimintoraportit	- Toimialatasoinen Power BI - tilannekuvaraportti käytössä - Päivittäisjohtamisen koontinäyttöjen kehittäminen aloitettu	- Kaikilla palvelualueilla käytössä tilannekuvaraportit - Apotin koontinäyttöjen tietoja hyödynnetään päivittäisen työn organisoinnissa ja johtamisessa	talha		Puutteet raportointitiedon saatavuudessa. Toimintamallien muutoksen hitaus.
--	---	---	---	--	-------	--	---

Raportointi:

Kaikilla palvelualueilla on käytössä tilannekuvaraportteja, joita jatkokehitetään tuleva hyvinvointialue huomioiden. Apotin kanssa suunniteltu on syksyllä -22 lähijohdon ja operatiivisen johdon havainnointikäyntejä (seurataan miten esim. koontinäytöt palvelevat lähijohtoa ja operatiivista johtoa, joiden perusteella suunnitellaan kohdennettuja ohjaustunteja. Kirjaamista ja tietosisältöjä kehitetään Apotti Oy:n kanssa yhteisissä projekteissa; tietosisältöjä kehitetään huomioiden käynnistyvään hyvinvointialueen seurantaan ja johtamiseen kohdistuvat lainsäädännön vaatimukset.

13. Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys paranee	- Oppilaitosyhteistyötä tehostetaan ja perehdytykseen panostetaan - Ammatillista kehittymistä tuetaan kehittämällä urapolkumalleja - Toimialan houkuttelevuuden parantamiseksi viestitään toimialan vahvuuksista nykyistä enemmän	- Ulkoinen lähtövaihtuvuus - Vakanssien täyttöaste, kriittiset ammattiryhmät	- Ulkoinen lähtövaihtuvuus 9,65 % - Vakanssien täyttöaste 12/2020: - tk-lääkärit 89,1 %; - lähihoitajat 87,2 %, - puheterapeutit 93,3 %, - sairaanhoitaja 92,1 %, - sosiaalityöntekijät 93,3 %, - terveydenhoitajat 97,7 %	- Lähtövaihtuvuus pienenee - Vakanssien täyttöaste paranee	kaikki tuusalueet		Työyhteisöjen poikkeuksellinen kuormitus, rekrytointikilpailu kasvaa
---	---	---	---	---	-------------------	--	--

Raportointi:	
--------------	--

- Ulkoinen lähtövaihtuvuus tammi-maaliskuu 2022: 2,77 % (3,04 % v.2021). Toimiala ei ole saanut HR-järjestelmistä päivitettyä raportointitietoa.
- Vakanssien täyttöaste 31.3.2022: tk-lääkärit 86 %, lähihoitajat 85 %, puheterapeutit 87 %, sairaanhoitajat 84 %, sosiaalityöntekijät 88 %, terveydenhoitajat 95 %. Toimiala ei ole saanut HR-järjestelmistä päivitettyä raportointitietoa.
- Tiivistä oppilaitosyhteistyötä on jatkettu. Yhteistyössä Metropolian ja palvelualueiden kanssa kehitetty lääkehoidon perehdytysmateriaalia nimikesuojatuille ammattihenkilöille. Materiaali otetaan käyttöön syksyn aikana. / Susanna

ERIKOISSAIRAANHOITO

			Toteuma	Ennuste
Erikoissairaanhoito	TP 2021	KS 2022	6/2022	2022
Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut				
Tuotteistetut hoitokokonaisuudet	92 065	99 156	44 139	88 278
Poliklinikkakäynnit	262 664	299 778	132 250	264 500
Vuodeosastohoitopäivät	33 629	32 865	20 505	41 010
Kaikki jonossa olevat	2 841	2 300	2 081	4 162
Laskutetut siirtoviivepäivät/milj. EUR	0,58	0	1,00	2,0
Erikoissairaanhoidon palvelusopimuksen arvo/milj. EUR ¹⁾	260,9	270,8	134,6	269,2
Euroa/asukas	1 077	1 125	..	1 125
Euroa/hoitokokonaisuus (hinnoiteltu tuote)	..	1 635	..	1 635

¹⁾ Vantaan talousarviossa HUS-palvelusopimuksen menoihin varattu määräraha. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) ja Vantaan kaupunki neuvottelevat erikoissairaanhoidon tuotekokonaisuuksien määrästä ja kokonaiskustannusarviosta vuosittain. Palvelusopimuksen arvo päivitettiin käyttösuunnitelman laadinnan yhteydessä HUSin kapitaatioperusteisessa veloituksissa tehtyjen muutosten seurauksena.

TERVEYSPALVELUT

TERVEYSSASEMAPALVELUT	TP 2021	KS 2022	Toteuma 6-7/2022	Ennuste 2022
Toiminnan volyymi				
Terveysasemien vastaanottokäynnit ja käyntejä korvaavat kontaktit yhteensä ¹⁾	219 832	275 927	97 760	195 520
joista lääkärillä	148 402	168 656	69 249	138 498
joista sairaan- ja terveydenhoitajilla sekä lähihoitajilla	71 430	107 271	28 511	63 022
Hoitohenkilöstön puhelut	304 095	275 155	134 714	269 428
Sähköinen asiointi ²⁾	106 785	78 749	59 006	118 012
joista sähköiset hoidontarpeen arviot (ts. klinik viestit)	-	35 601	16 438	32 876
joista sairaan- ja terveydenhoitajilla sekä lähihoitajilla	-	31 407	49 351	98 702
joista lääkärillä	-	11 740	9 655	19 310
Laatu ja vaikuttavuus				
Asiakkaista tyytyväisiä ja erittäin tyytyväisiä, osuus palautetta antaneista %	82	≤85	79	≤85
Odotusaika terveysaseman lääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa (3. vapaa aika lääkärille, vrk, mediaani) ³⁾	87	≤14	78	40
Terveysasemien keskitetyn puhelinpalvelun suorien puhelujen odotusaika (min, ka.) *	9	≤5	11	≤5
Terveysasemien keskitetyn puhelinpalvelun takaisinsoittojen odotusaika (min, ka.) *	267	≤60	158	≤120
Maisa-viestit, joihin vastattu 2 päivän sisällä (%)	85	85	100	100
Tuottavuus ja tehokkuus				
Perumattomat poisjäännit, suhde toteutuneisiin käynteihin (%)	2,1	≤2,0	2,9	≤2,0
Euroa/käynti ⁴⁾				
Terveysasematoiminnan lääkärikäynti	129	129	..	129
Terveysasematoiminnan hoitotyönkäynti	76	76	..	76
Henkilöstö				
Opiskelijaohjauksen laatuksely, CLES	-	≤8,0	8,74	≤8,0
Vakanssien täyttöaste (%; kriittiset ammattiryhmät, ka.)	-	94	..	94
Työntekijöiden työhyvinvointi (fiiliskysely: Millaiseksi koet oman jaksamisen tällä hetkellä (asteikko 1-4))	..	3	2,5	3

¹⁾ Sisältää vastaanottokäynnit, ryhmäkäynnit, videovastaanotot, hoitopuhelut ja vastaavat käyntejä korvaavat kontaktit. Sisältää oman toiminnan kontaktit.

²⁾ Sisältää sähköiset hoidon tarpeen arviot, Maisa-viestit ja vastaavat sähköiset palvelukontaktit.

³⁾ Mediaani on järjestetyn tulosjoukon keskimäinen luku. Parillisessa tulosjoukossa kahden keskimäisen luvun keskiarvo.

⁴⁾ Perustuu HYKS kuntien vapaan liikkuvuuden laskutusohjeeseen

* Puhelinpalvelun odotusaikojen odotetaan pienentyvän sisäisten toimenpiteiden sekä ostopalvelun lisäämisen myötä. Kuitenkin takaisinsoiton odotusajan 60 min tavoitteeseen ei arvion mukaan päästä.

ENNALTAEHKÄISEVÄ TERVEYDENHUOLTO	TP 2021	KS 2022	Toteuma 6-7/2022	Ennuste 2022
Toiminnan volyymi				
Äitiys- ja lastenneuvolan käyntien ja käyntejä korvaavien kontaktien lukumäärä ¹⁾	119 881	125 900	51 073	106 146
joista terveydenhoitajien käynnit ja kontaktit	99 711	105 000	40 455	80 910
joista lääkärin käynnit ja kontaktit	20 194	20 900	10 618	21 236
Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon käyntien ja käyntejä korvaavien kontaktien lukumäärä ¹⁾	69 270	78 500	34 316	68 632
joista terveydenhoitajien käynnit ja kontaktit	59 433	67 500	28 655	57 310
joista lääkärin käynnit ja kontaktit	10 137	11 000	5 661	11 322
Sähköinen asiointi ²⁾	-	5 000	3 887	7 774
Laatu ja vaikuttavuus				
Asiakkaista tyytyväisiä ja erittäin tyytyväisiä, osuus palautetta antaneista %	88	≥85	..	≥85
Toteutuneiden IPC-interventioiden määrä opiskeluterveydenhuollossa ³⁾	29	100	8	35
Tuottavuus ja tehokkuus				
Verkkoajanvarausten prosenttiosuus kaikista ajanvarauksista (neuvola ja opiskeluterveydenhuolto) ⁴⁾	16	20	11	20
Perumattomat poisjäännit, suhde toteutuneisiin käynteihin (%)	3,8	≤2,0	5,4	≤2,0
Henkilöstö				
Opiskelijaohjauksen laatuksely, CLES	-	≤8,0	8,74	≤8,0
Vakanssien täyttöaste (%; kriittiset ammattiryhmät, ka.)	-	97	..	97
Työntekijöiden työhyvinvointi (fiiliskysely: Millaiseksi koet oman jaksamisen tällä hetkellä (asteikko 1-4))	..	3	2,3	3

¹⁾ Sisältää terveydenhoitajien ja lääkäreiden vastaanottokäynnit, ryhmäkäynnit, ryhmätilaisuudet, kotikäynnit ja käyntejä korvaavat puhelut. Sisältää oman toiminnan kontaktit. Sähköiset kontaktit eriytetty luvusta omaksi luvukseen 2022.

²⁾ Sisältää Maisa-viestit ja vastaavat sähköiset palvelukontaktit. Nämä siirretty käyntiä korvaavista kontakteista omaksi mittarikseen 2022.

³⁾ IPC-interventio on kuuden tapaamiskerran lyhytinterventio nuorten lievään, enintään keskivaikeaan masennukseen.

⁴⁾ Kaikki ajat eivät ole varattavissa verkossa.

⁵⁾ Perustuu HYKS kuntien vapaan liikkuvuuden laskutusohjeeseen.

KUNTOUTUSTOIMINTA	TP 2021	KS 2022	Toteuma 6-7/2022	Ennuste 2022
Toiminnan volyymi				
Fysioterapeuttien käynnit ja käyntejä korvaavat kontaktit ¹⁾	18 660	30 100	10 097	20 194
Puheterapeuttien käynnit ja käyntejä korvaavat kontaktit ¹⁾	8 267	10 700	3 650	7 300
Toimintaterapeuttien käynnit ja käyntejä korvaavat kontaktit ¹⁾	3 195	4 500	1 302	2 604
Ravitsemusterapeuttien käynnit ja käyntejä korvaavat kontaktit ¹⁾	1 668	1 550	1 019	2 038
Terapeuttien puhelut ja Maisa-viestit	15 402	14 900	8 725	17 450
Apuvälinepalveluiden käynnit ja käyntiä korvaavat kontaktit ²⁾	-	3 000	1 515	3 030
Laatu ja vaikuttavuus				
Asiakkaista tyytyväisiä ja erittäin tyytyväisiä, osuus palautetta antaneista %	96	≥85	85	≥85
Odotusaika fysioterapian ensikäynnille (3. vapaa aika, vrk, mediaani) ³⁾	61	14	38	14
Tuottavuus ja tehokkuus				
Terapiapalvelut, etäkontaktien suhde vastaanottokäynteihin (%) ⁴⁾	22	≥20	17	≥20
Perumattomat poisjäännit, suhde toteutuneisiin käynteihin (%)	5	≤2,0	4	≤2,0
Euroa/käynti ⁵⁾				
Fysioterapia	120	120	..	120
Puheterapia	195	195	..	195
Toimintaterapia	188	188	..	188
Ravitsemusterapia	177	177	..	177
Henkilöstö				
Opiskelijaohjauksen laatukysely, CLES	-	≤8,0	8,74	≤8,0
Vakanssien täyttöaste (%; kriittiset ammattiryhmät, ka.)	-	98	..	98
Työntekijöiden työhyvinvointi (fiiliskysely: Millaiseksi koet oman jaksamisen tällä hetkellä? (asteikko 1-4))	..	3	2,3	3

¹⁾ Sisältää terapeuttien vastaanottokäynnit, ryhmäkäynnit, ryhmätilaisuudet, kotikäynnit, hoitopuhelut ja videovastaanotot.

²⁾ Sisältynyt muiden FT ja TT toiminnan lukuihin ennen vuotta 2022. Aloittanut omana toimintanaan 2021 lopulla.

³⁾ Mediaani on järjestetyn tulosjoukon keskimäinen luku. Parillisessa tulosjoukossa kahden keskimäisen luvun keskiarvo.

⁴⁾ Tavoitteena on lisätä etäkontaktien suhdetta vastaanottokäynteihin (asiakkaan valinnanvapaus, monikanavainen palvelutarjonta).

⁵⁾ Perustuu HYKS kuntien vapaan liikkuvuuden laskutusohjeeseen.

PÄIHDE- JA MIELENTERVEYSPALVELUT	TP 2021	KS 2022	Toteuma 6-7/2022	Ennuste 2022
Toiminnan volyymi				
Ajanvaraukselliset yksilökäynnit ja käyntiä korvaavat kontaktit polikliinisissa palveluissa ¹⁾	-	18 000	9 058	18 116
Ryhmä- ja yhteisökäynnit polikliinisissä palveluissa (oman toiminnan ryhmät)	1636	7 600	1 655	3 310
Kotiin annettavien palvelujen käynnit	472	1 000	387	774
Päihdepalvelujen päivystykselliset käynnit	1 381	1 200	664	1 328
Huumeidenkäyttäjien sosiaali- ja terveysneuvonnan käynnit	7 138	7 200	3 032	6 064
Lääkityskäynnit ²⁾	11 216	11 500	6 340	12 680
Sähköinen asiointi ³⁾	-	600	1 579	3 158
Mielenterveyspalvelujen käyntejä ja käyntejä korvaavia kontakteja/asukas	0,036	0,035	..	0,035
Laatu ja vaikuttavuus				
Asiakkaista tyytyväisiä ja erittäin tyytyväisiä, osuus palautetta antaneista %	88	≥85	..	≥85
Akuutin vieroituksen tarpeessa olevista 3 vuorokaudessa hoitoonpäässeiden osuus (PVY) (%)	99	100	100	100
Korvaushoitoasiakkaiden hoitotakuu täyttyy, tavoite-% ⁴⁾	100	100	100	100
Tuottavuus ja tehokkuus				
Päihdevieroitusyksikön käyttöaste, tavoite-% ⁵⁾	67	86	80,8	86
Perumattomat poisjäännit, suhde toteutuneisiin käynteihin (%)	5,4	≤5,0	11,4	≤10,0
Henkilöstö				
Opiskelijaohjauksen laatukysely, CLES	-	≤8,0	8,74	≤8,0
Vakanssien täyttöaste (% kriittiset ammattiryhmät, ka.)	-	99	..	99
Työntekijöiden työhyvinvointi (fiiliskysely: Millaiseksi koet oman jaksamisen tällä hetkellä? (asteikko 1-4))	..	3	3,1	3

¹⁾ Sisältää ajanvaraukselliset yksilökäynnit polikliinisissa palveluissa, hoitopuhelut ja videovastaanotot. Käyntiä korvaavat kontaktit (hoitopuhelut ja videovastaanotot) lisätty lukuun 2022.

²⁾ Lääkityskäyntien määrään on vaikuttanut injektiona annettavan opioidikorvaushoitolääkkeen käytön yleistymisen.

³⁾ Sisältää Maisa-viestit ja vastaavat sähköiset palvelukontaktit.

⁴⁾ Korvaushoitoasiakkaiden lääkeshoidon aloitus 3 kuukauden kuluessa päätöksestä.

⁵⁾ Lyhytaikaista hoitoa, jossa asiakkaat vaihtuvat nopeasti ja on ennakoimattomia hoidon keskeytyksiä.

PERHE- JA SOSIAALIPALVELUT

	TP 2021	KS 2022	Toteuma 6-7/2022	Ennuste 2022
PSYKOSOSIAALISET PALVELUT				
Toiminnan volyymi				
Nupin asiakkaat, kumuloituva asiakasmäärä	1 304	1 492	1 078	1 492
Nuortenkeskus Nuppiin odotusaika palveluihin pääsyyn (keskiarvo vrk), poikkileikkaus raportointikauden viimeinen kk, jonossa olevat	50	≤ 10	54	≤ 10
Psykologipalvelun asiakkaat, kumuloituva asiakasmäärä	1 831	1 550	1 087	1 830
Perheneuvolapalvelun asiakkaat, kumuloituva asiakasmäärä	4 748	4 600	3 790	4 700
joista alle 18 vuotiaat	2 026	1 932	1 694	1 974
Lapsiperheiden kotipalvelua saaneet asiakkaat	688	1 000	540	800

	TP 2021	KS 2022	Toteuma 6-7/2022	Ennuste 2022
LAPSIPERHEIDEN SOSIAALITYÖ JA LASTENSUOJELU				
Toiminnan volyymi				
Ilmoitukset yhteensä	13 202	14 153	6 813	14 153
- joista lastensuojeluilmoituksia	12 050	12 854	6 216	12 854
- joista ShL ilmoituksia	555	1 299	597	996
Perhesosiaalityön asiakkaat, jakson viimeinen kuukausi	843	1 019	908	1 019
Lastensuojelun avohuollon 0-17 v asiakkaat, jakson viimeinen kuukausi	1 339	1 300	1 385	1 349
Valmistuneet lapsia koskevat palvelutarpeenarviot	2 673	2 573	1 380	2 732

Laatu ja vaikuttavuus

Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärän jakson viimeinen kk, osuus Vantaan 0-17-vuotiaista	2,7 %	2,6 %	2,8 %	2,8 %
Huostaanotettujen osuus väestön 0-17-vuotiaissa	0,22 %	0,22 %	0,09 %	0,22 %
Lastensuojeluilmoitusten käsittely on aloitettu 7 vrk kuluessa THL	96,4 %	100 %	98,9 %	100 %
Lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnit valmistuvat 3 kk määräajassa (THL raportointi)	84,6 %	100 %	75,0 %	100 %

	TP 2021	KS 2022	Toteuma 6-7/2022	Ennuste 2022
AIKUISTEN JA NUORTEN SOSIAALIPALVELUT				
Toiminnan volyymi				
Sosiaalityön asiakkaat jakson viimeinen kuukausi *	3 968	4 250	3 964	4 250
- asiakkaista maahanmuuttajapalvelujen asiakkaat	1 245	1 279	1 262	1 350
- asiakkaista nuorten sosiaalipalvelujen asiakkaat	1 144	897	1 119	1 176
Laatu ja vaikuttavuus				
Aikuisten omien asumispalveluyksiköiden täyttöaste	101 %	95 %	99,7 %	100 %
Asumispalveluista ja tuetusta asumisesta omaan kotiin siirtyneet	63	60	40	64
Aikuissosiaalityön ja maahanmuuttajapalvelujen valmistuneet palvelutarpeenarviot	821	868	368	796
Tuottavuus ja tehokkuus				
Aikuisten sosiaalityön yksikön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä ¹⁾	4,2	4,2	..	4,2
Nuorten sosiaalityön yksikön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä ¹⁾	3,1	3,7	..	3,7
Maahanmuuttajapalvelujen kotouttamistyön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä ¹⁾	3,9	4,2	..	4,2
* Täydennetään, kun tiedot saatavilla Apotista. Aikuisten sosiaalityö, Asumisen sosiaalityö ja sosiaalinen kuntoutus, Nuorten sosiaalityö.				

	TP 2021	KS 2022	Toteuma 6-7/2022	Ennuste 2022
TOIMEENTULOTUKI, koko Vantaa				
Toiminnan volyymi				
Täydentävää ja ehkäisevää tukea saaneet kotitaloudet	7 884	7 653	5 657	7 900
Tuottavuus ja tehokkuus				
Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen hakemukset käsitellään 7 päivässä (THL raportointi)	99,7 %	100 %	98,8 %	100 %

¹⁾ Tietoja ei saada muuttuneen HR- järjestelmän vuoksi.

VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT

			Toteuma	Ennuste
RESURSSIKESKUS	TP 2021	KS 2022	6-7/2022	2022
Henkilöstön koulutuspäivien toteuma (päiviä/työntekijä/vuosi)	1,8	3	..	..
Terveysperusteiset poissaolot	5,88 %	5,80 %	..	..
Vakanssien täyttöaste	88,40 %	90 %	82,80 %	85 %
KOTONA ASUMISEN TUKI	TP 2021	KS 2022	Toteuma	Ennuste
Toiminnan volyymi			6-7/2022	2022
Kotihoidon asiakkaat, poikkileikkaus ¹⁾	1 470	1 638	1396	1550
Kotihoidon käyntimäärä	367 323	418 352	195332	352068
Kotihoidon oman toiminnan asiakastunnit/kk	9 612	11 620	8664	10000
Kotihoidon ostotoiminta, käynnit	109 320	150 000	59744	111788
Kotihoidon ostoasiakkaat	375	150	191	220
Vanhusten päivätoimintakäynnit, oma toiminta kokopäiväryhmät ^{2) 6)}	6 433	9 000	4092	6532
Vanhusten päivätoiminta, oma toiminta, osapäiväryhmät ^{2) 6)}	2 584	1 930	1475	2888
Vanhusten päivätoimintakäynnit yhteensä ⁶⁾	9 017	10 930	5567	9420
Vammaisten päivätoimintakäynnit, oma toiminta, kokopäiväryhmät ⁶⁾	5 448	12 116	5257	12148
Vammaisten päivätoimintakäynnit, oma toiminta, osapäiväryhmät ⁶⁾	5 060	5 879	6454	9888
Palkkasuhteessa olevat työllistämistä tukevien palvelujen vammaisasiakkaat	132	160	147	160
<i>joista uusia</i>	25	45	6	45
Asiakasohjauksessa tehdyt päätökset	15 160	15 000	9381	18052
Omaishoidontukiasiakkaat 31.12.	1 044	1 113	1048	1105
Laatu ja vaikuttavuus				
75+ kotona asuvien osuus väestöstä	93,4 %	93,4 %	93,40 %	93,40 %
85+ kotona asuvien osuus väestöstä	84,0 %	85,0 %	84,20 %	85,00 %
Omaishoidontuen peittävyys 75-v/75+ väestö, 31.12.	2,0 %	2,20 %	2,10 %	2,20 %
Kotihoidon käynnin keskimääräinen kesto, (oma toiminta) 31.12.	18,8	20	18,2	20
Tuottavuus ja tehokkuus				
Kotihoidon välitön työaika, % työajasta, lh (oma toiminta), ed.kk	39 %	60 %	42 %	45 %

¹⁾ Sisältää kotihoidon kentän asiakkaat, ei akuutti- ja kuntoutusyksikön asiakkaita. V. 2019 lukujen osalta on huomioitava siirtyminen Apottiin ja sen erilainen raportoinnin logiikka. Sisältää sekä oman toiminnan että ostopalvelujen asiakkaat.

²⁾ Puolipäiväryhmiä on ollut päivätoiminnassa vuodesta 2017 lähtien. Nämä erotettu omaksi tunnusluvukseen. Päivätoiminnan luvut eivät ole vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin, sillä puolipäiväryhmiä tullut kokopäivätoiminnan tilalle. Lisäksi virtapiiritoiminta muuttui vapaaehtoisvoimin pidettäväksi 2017.

⁶⁾ COVID-19 tilanteen takia päivätoiminta on ollut paikoin suljettuna.

ERITYISASUMINEN	TP 2021	KS 2022	Toteuma 6-7/2022	Ennuste 2022
Toiminnan volyymi				
Vanhusten tehostetun palveluasumisen paikat, oma toiminta (lyhyt- ja pitkäaikainen joista vanhusten lyhytaikaishoiva-, kuntoutus- ja arviointipaikat ⁷⁾	399	472	443	457
Lyhytaikaishoitojaksojen määrä per lyhytaikaishoidon vuodepaikka	93	117	103	93
Palvelutalojen käynnit (oma toiminta)	23	25	14	22,5
Pitkäaikaiset asiakkaat kehitysvammaisten asumispalveluissa, oma toiminta	359318	380 000	211646	358320
joista tuetusti ja palveluasumisessa asuvat	188	180	187	185
	153	148	152	150
Vaikeavammaisten asumispalvelujen asiakkaat, oma toiminta	10	10	8	10
Laatu ja vaikuttavuus				
Hoiva-asumisen paikat/75 vuotta täyttänyt väestö, %, 31.12.	8,60 %	8,6 %	8,60 %	8,60 %
Tuetun ja palveluasumisen osuus kehitysvammaisten asumisessa ⁴⁾	39 %	39 %	39,10 %	39,00 %
Asiakasmäärä palvelutalon kotihoidon lähihoitajavakanssia kohti (oma toiminta) 31.12.	2,9	3	2,9	3
Tuottavuus ja tehokkuus				
Palvelutalon välitön työaika, % työajasta, lh (oma toiminta, ed. kk)	50 %	70 %	48 %	55 %

⁷⁾ Lyhytaikais- ja kuntoutuspaikoissa on ollut muutoksia COVID-19 tilanteen vuoksi.

VANTAAN SAIRAALA	TP 2021	KS 2022	Toteuma 6-7/2022	Ennuste 2022
Toiminnan volyymi				
Sairaalapalvelujen päättäneet hoitojaksot, yhteensä ⁵⁾	2955	3100	1436	2500
Katriinan päättäneet hoitojaksot	1441	1580	657	1220
Akosien päättäneet hoitojaksot	1514	1520	779	1280
Kotisairaalan käynnit	10548	11500	8202	12380
Geriatrinen vastaanotto	2123	1800	874	2580
Liikkuvan sairaalan kontaktit (käynnit + puhelut)	1990	3600	2356	4448
Laatu ja vaikuttavuus				
Kotiutukseen päättäneet osastojaksot %	74 %	75 %	76 %	75 %
Kotiutukseen päättäneiden hoitojaksojen mediaani, Katriinan sairaala	29	24	36	29
Kotiutukseen päättäneiden hoitojaksojen mediaani, akuuttiosastot	6	5	6	6
Tuottavuus ja tehokkuus				
Hoitojakso/sairaansija yhteensä ^{1) 4)}	14,7	17,5	7,3	17,2
Katriina hoitojaksoa/sairaansija ^{1) 4)}	9	9,2	4,3	12
Akuuttiosastot hoitojaksoa/sairaansija ^{1) 4)}	37,9	41,3	18,7	34,8

⁵⁾ Ei sisällä Kaunialan hoitojaksoja.

OSTOPALVELUYKSIKKÖ	TP 2021	KS 2022	Toteuma 6-7/2022	Ennuste 2022
Ikääntyneiden ostetun tehostetun asumispalvelun asiakkaat (ei sis. Kaunialaa)	959	980	944	980
Odostusaika tehostettuun palveluasumiseen, poikkileikkaus ⁶⁾	51	38	52	38
Kaunialan pitkäikäishoidon hoitopaikat				
Laitoshoito (Kauniala)	48	45	41	45
Tehostettu asumispalvelu (Kauniala)	37	40	36	35
Kaunialasta käytössä olevat kuntoutuspaikat	80	80	80	100
Kuljetuspalvelut				
Kuljetuspalveluasiakkaat (VpL) yhteensä	3 087	3 620	2893	3143
Kuljetuspalveluasiakkaat (ShL) yhteensä	815	720	776	811
Kuljetuspalvelumatkat (VpL)	253 714	260 640	163451	270056
Pitkäaikaiset asiakkaat kehitysvammaisten asumispalveluissa (osto)	304	274	309	305
joista tuetusti ja palveluasumisessa asuvat	46	35	42	44
Henkilökohtaisen avun asiakkaat, joilla järjestämistapana työnantajamalli	0	1	38 %	50 %
Henkilökohtaisen avun asiakkaat, poikkileikkaus ³⁾	848	860	903	890
Henkilökohtaisen avun myönnetty tunnit, yhteensä, poikkileikkaus	61 591	62 000	.. ⁸⁾	.. ⁸⁾

¹⁾ Sisältää kotihoidon kentän asiakkaat, ei akuutti- ja kuntoutusyksikön asiakkaita. V. 2019 lukujen osalta on huomioitava siirtyminen Apottiin ja sen erilainen raportoinnin logiikka. Sisältää sekä oman toiminnan että ostopalvelujen asiakkaat.

²⁾ Puolipäiväryhmiä on ollut päivätoiminnassa vuodesta 2017 lähtien. Nämä erotettu omaksi tunnusluvukseen. Päivätoiminnan luvut eivät ole vertailukelpoisia

³⁾ Sisältää sekä työnantajamallilla, palvelusetelillä että ostopalveluna palvelua saavat asiakkaat.

⁴⁾ Sisältää sekä oman toiminnan että ostopalvelua saavat asiakkaat.

⁵⁾ Ei sisällä Kaunialan hoitojaksoja.

⁶⁾ COVID-19 tilanteen takia päivätoiminta on ollut paikoin suljettuna.

⁷⁾ Lyhytaikais- ja kuntoutuspaikoissa on ollut muutoksia COVID-19 tilanteen vuoksi.

⁸⁾ Luvut puuttuvat Apotin raportoinnin haasteista johtuen.